

รายงานการติดตาม

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการศึกษาระดับภาค

(กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑)
ในห้วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕
ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

SCAN ME

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

โทร. ๐ ๕๓๒๒ ๑๔๐๓ โทรสาร ๐ ๕๓๒๑ ๔๕๗๕

เว็บไซต์ www.reo15.moe.go.th

เอกสารลำดับที่ ๔/๒๕๖๕
กลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิวรรษเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติและติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค ของหน่วยงานการศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ในประเด็นกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนแผนการแปลงแผนสู่การปฏิบัติและการติดตามและรายงานผลตามประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑. พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ๒. ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ ๓. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ ๔. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๕. เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และ ๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งผลการติดตามจะนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และบริบทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้จัดทำรายงานขอขอบคุณผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาทุกท่านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และจัดเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์เป็นอย่างดี ยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารรายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ต่อไป

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมถึงพัฒนาศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการ กับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จึงดำเนินการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบขึ้น โดยทำการศึกษาระบบการขับเคลื่อนและผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของการติดตาม

๑.๑) เพื่อศึกษากระบวนการ และติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๑.๒) เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ขอบเขตการติดตาม

การติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ มีขอบเขตด้านเนื้อหา ด้านพื้นที่ และเวลา ดังนี้

๒.๑) ขอบเขตด้านเนื้อหา

๒.๑.๑) กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค ประเด็นหลักในการติดตามมี ๔ ด้าน ประกอบด้วย

- (๑) ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
- (๒) ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
- (๓) ด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ
- (๔) ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

๒.๑.๒) ผลการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์

๒.๒) ขอบเขตด้านพื้นที่

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

๒.๓) ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ - มีนาคม ๒๕๖๕

๓. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่ ๔ แห่ง ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน รวมจำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วย

๑) ศึกษาธิการจังหวัด/รองศึกษาธิการจังหวัด	จำนวน ๔ คน
๒) ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	จำนวน ๔ คน
๓) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านแผนและนโยบาย	จำนวน ๔ คน

๔. สรุปผลการติดตาม

แบบสอบถามชุดที่ ๑ แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค

๑) ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๙ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ และเพศชาย จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒ เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ช่วงอายุ ๓๐-๓๙ ปี และ ๕๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวนช่วงละ ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๔ และช่วงอายุน้อยกว่า ๔๐-๔๙ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าปริญญาโท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ เมื่อจำแนกตามสถานะผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสถานะผู้ปฏิบัติงานแผน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕ และผู้บริหารหน่วยงาน มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ เมื่อจำแนกกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่ พบว่า กลุ่มนโยบายและแผน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๘

๒) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค

ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๗$, $S.D. = ๐.๐๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ($\bar{X} = ๔.๔๑$, $S.D. = ๐.๑๓$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ($\bar{X} = ๔.๐๖$, $S.D. = ๐.๑๕$)

ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๑$, $S.D. = ๐.๑๓$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการ ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจาก กศจ. ($\bar{X} = ๔.๘๙$, $S.D. = ๐.๓๓$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี ๒ ข้อ คือ การพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย และการจัดระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = ๔.๒๒$, $S.D. = ๐.๖๓$)

ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา มีผลการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖$, $S.D. = ๐.๑๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สื่อสาร หรือถ่ายทอดยุทธศาสตร์ให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ยึดเป็นแนวทางในการแปลงไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = ๔.๓๓$, $S.D. =$

๐.๗๑) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวิเคราะห์ Gap Analysis เพื่อวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญร่วมกันของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ($\bar{X} = ๓.๖๗$, S.D. = ๑.๐๐)

ด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๖$, S.D. = ๐.๑๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำหนดยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ : Casual Relationship) ($\bar{X} = ๔.๗๘$, S.D. = ๐.๔๔) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายแผนแม่บท หรือกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ($\bar{X} = ๓.๖๗$, S.D. = ๐.๗๑)

ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๕$, S.D. = ๐.๐๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ประเมินผล ($\bar{X} = ๔.๕๖$, S.D. = ๐.๗๓) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป ($\bar{X} = ๓.๗๘$, S.D. = ๐.๘๓)

๓) ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค

(๓.๑) ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

- จังหวัดควรใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่
- ควรระดมความคิดเห็นในการกำหนดเป้าหมาย ประเด็นการขับเคลื่อน อย่างเป็นแม่แบบให้แก่กลุ่มจังหวัดฯ เพื่อให้สามารถนำไปเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนในจังหวัดต่อไป
- กลไกต้องกำหนดให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะหน่วยงานรัฐ/เอกชน ที่เกี่ยวข้องยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ทราบเข้าใจความหมายและประโยชน์การพัฒนาศึกษา รวมทั้งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาศึกษา โดยใช้งบประมาณของรัฐร่วมกันพัฒนาศึกษาไปด้วยกัน แนวทาง ทิศทางเดียวกัน ดังนั้นควรจัดงบประมาณพัฒนาศึกษาให้ตอบโจทย์แผนพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาจังหวัด
- ควรให้คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ทุกระดับที่ได้รับการแต่งตั้ง มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่านี้
- ควรมีกระบวนการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องและสร้างความเข้าใจให้แก่หน่วยงานระดับภาค

(๓.๒) ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

- นำแม่แบบจากกลไกการขับเคลื่อน มากำหนดแนวทางการขับเคลื่อนสู่กลุ่มจังหวัดฯ อย่างครอบคลุม
 - การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาต้องให้หัวหน้าหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตระหนักรู้ ร่วมคิด ร่วมคิด รับผิดชอบ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล บนฐานคิดพัฒนาศึกษาจังหวัดที่ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติ
 - ควรแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและหลอมรวมการจัดการศึกษาทุกจังหวัด ตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นานโยบายลงสู่การปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
 - สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่าย และสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง
- (๓.๓) ด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ
- หน่วยงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการนำแผนไปปฏิบัติ

- ทุกหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด ควรนำแผนพัฒนาจังหวัดไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง
 - หน่วยงานในพื้นที่ยังไม่มีหรือนำยุทธศาสตร์ระดับภาค/จังหวัดแปลงไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานอย่างแท้จริง
 - แจ้างแนวทางในการแปลงยุทธศาสตร์ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- (๓.๔) ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค
- ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการรายงานผล ควรมีการประชุมสร้างความเข้าใจหรือมีตัวอย่างการรายงาน
 - ทุกหน่วยงานควรออกแบบการติดตามร่วมกัน เพื่อได้แบบและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ เพื่อรายงานและปรับปรุงพัฒนาต่อยอดต่อไป
 - ควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง และนำผลการติดตามมาวิเคราะห์ เพื่อหาทางแก้ปัญหาในจุดที่ต้องได้รับการแก้ไข

แบบสอบถามชุดที่ ๒ สรุปผลการติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

ผลการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ๒) ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ ๓) พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ ๔) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๕) เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และ ๖) พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา จำนวน ๗ เป้าประสงค์ พบว่าสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้ง ๔ แห่ง ได้ดำเนินการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าหมายทั้ง ๖ ข้อ และมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดทุกสังกัด ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวอย่าง โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง โดยดำเนินการร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่โรงเรียนร่วมโครงการและสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนา นำเสนอ ขยายผลรูปแบบ/ร่วมเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ของจังหวัด ในระดับภาค และร่วมจัดนิทรรศการ ขยายผลรูปแบบ/แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเครือข่ายระดับจังหวัด ทำให้จังหวัดลำปางมีรูปแบบ แนวทางหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่งานอาชีพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดลำปาง เป็นต้น

๕. ปัญหา อุปสรรค

จากการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ พบว่ามีปัญหาอุปสรรคสำคัญ ๆ ดังนี้

๑) การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ในการสื่อสารสร้างการรับรู้ และทบทวนทิศทางการพัฒนาการศึกษาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ใช้รูปแบบการจัดประชุมฯ ซึ่งพบว่าในบางปีงบประมาณได้ดำเนินการล่าช้า หรือคาบเกี่ยวช่วงเวลาที่ยังหน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาฯ ทำให้หน่วยงานในพื้นที่ไม่รับทราบทิศทางการพัฒนาการศึกษาระดับภาค จึงไม่เกิดการขับเคลื่อนเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับภาคสู่ระดับจังหวัดอย่างแท้จริง

๒) การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พบประเด็นที่สำคัญ อาทิ

๒.๑) ด้านบุคลากร จำนวนบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดไม่เพียงพอ ยังไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง รวมถึงข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๒.๒) ด้านความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการภาค ในประเด็นการติดตามรายงานผล ซึ่งพบว่าบางปีมีการรายงานล่าช้า บางปีไม่มีการรายงานผล ซึ่งปัญหาอาจเกิดจากบุคลากรในการปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ ไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง และไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๒.๓) ด้านการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัด พบว่ามีการรายงานโครงการที่เป็นของหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดค่อนข้างน้อย และโครงการส่วนใหญ่ยังมีหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการเป็นจำนวนน้อย และไม่สะท้อนการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง

๓) เนื่องจากปัจจุบันอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และรัฐบาลได้ประกาศใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

๖. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

๑) การติดตามประเมินผล เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลความก้าวหน้า วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ ดังนั้นทุกหน่วยงานจึงควรเห็นถึงความสำคัญ และให้ความร่วมมือกับการติดตาม และรายงานผล รวมถึงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๒) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ควรส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน การสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ สำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและยุทธศาสตร์ในหน่วยงานระดับพื้นที่ เพื่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ

๓) หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ โดยเฉพาะสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด โดยการนำยุทธศาสตร์แปลงสู่การปฏิบัติหรือถ่ายทอดลงสู่แผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด เช่นเดียวกับแผนอื่นๆ

๔) บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เช่น การใช้เทคโนโลยี (ICT Literacy) การวิเคราะห์ปัญหาให้ถูกจุด (Critical

Thinking) การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking) ฯลฯ เพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถประยุกต์ ปรับตัวและยืดหยุ่นได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๕) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการหน่วยงานทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม แสวงหาและระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของภาคไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ โดยภาคควรกำหนดทิศทางและกรอบแนวทางการดำเนินการภายใต้ภารกิจของแต่ละหน่วยงานทางการศึกษาให้ชัดเจน อย่างเป็นรูปธรรม

๖) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาควรนำข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของหน่วยงานทางการศึกษา ข้อมูลสารสนเทศที่รอบด้านทุกมิติ ตรงกับสภาพจริงและบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนและการตัดสินใจเชิงบริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงมีการใช้เทคโนโลยีเป็นกลไกการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม

๗) ควรมีการจัดระบบการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินการตามแผน ผ่านระบบ ICT อย่างต่อเนื่อง เพื่อความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องและสามารถรับรู้ผลการดำเนินงานได้รวดเร็วขึ้น และนำผลมาพัฒนาปรับปรุงและเป็นแนวทางในการจัดทำแผนในปีต่อไป

๘) ปรับเปลี่ยนกิจกรรม/รูปแบบการดำเนินงาน หรือมีแผนรองรับในภาวะฉุกเฉิน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เช่น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานและกำกับติดตาม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

๑) ในการศึกษาผลการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค ยังมีประเด็นที่น่าสนใจอีกหลายอย่าง เช่น ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) ความเพียงพอของงบประมาณ รวมถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค เป็นต้น

๒) ควรมีการศึกษา หรือติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคในพื้นที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนระดับอื่นๆ ด้วย เช่น แผนแม่บท.....ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน.....” “แผนปฏิรูปประเทศ ด้าน.....” “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่” และ “แผนความมั่นคง” เป็นต้น

๓) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคด้วย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ข-ช
สารบัญ.....	ช-ญ
ส่วนที่	
๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	๑
สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑	
พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕.....	๒
ข้อมูลภาพรวมหน่วยงาน.....	๔
๒ กรอบแนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๕
๓ วิธีดำเนินการ	
วัตถุประสงค์.....	๓๕
ขอบเขตการติดตาม.....	๓๕
นิยามศัพท์.....	๓๖
กรอบแนวคิด.....	๓๗
วิธีดำเนินการ.....	๓๗
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	๓๘
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๓๘
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๓๙
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	๓๙
๔ ผลการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา	
แบบสอบถามชุดที่ ๑ แบบสอบถามชุดที่ ๑ แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อน	
ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค.....	๔๐
แบบสอบถามชุดที่ ๒ สรุปผลการติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนา	
การศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์	
แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕.....	๔๖
๕ อภิปรายผล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	
อภิปรายผล.....	๖๑
ปัญหา อุปสรรค.....	๖๓
ข้อเสนอแนะ.....	๖๔
บรรณานุกรม.....	๖๖
ภาคผนวก.....	๖๘
ภาคผนวก ก แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ.....	๖๙
ภาคผนวก ข แบบสอบถามสรุปผลการติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ.....	๗๔
คณะผู้จัดทำ.....	๑๐๓

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
๑	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	๔๐
๒	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพรวม การปฏิบัติกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค ๔ ด้าน.....	๔๑
๓	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา.....	๔๒
๔	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา.....	๔๒
๕	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ.....	๔๓
๖	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา.....	๔๔

สารบัญแนภาพ

แผนภาพ	หน้า
๑ แผนที่ตั้งพื้นที่รับผิดชอบภาค ๑๕ (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑).....	๔
๒ แผนภูมิขอบข่ายการติดตามและประเมินผล.....	๒๗
๓ กรอบแนวคิดการรายงาน.....	๓๗

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ ๒๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว และมาตรา ๕๔ รัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าว ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล การดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ด้วยการศึกษาดังปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เชี่ยวชาญตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ประเทศไทยให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาประเทศระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และกำหนดยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ความมั่นคง ๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) การสร้างโอกาส ความเสมอภาคทางสังคม ๕) การเสริมสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ แผนนโยบายของนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้กระทรวงศึกษาธิการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการว่า “ยกระดับคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และลดความเหลื่อมล้ำอย่างทั่วถึง ผลิตและพัฒนาากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ” นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ กำหนดให้องค์กรหลักนำไปกำหนดนโยบายขององค์กรสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติขององค์กร ให้ศึกษาธิการจังหวัดจัดทำแผนและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาในแต่ละจังหวัดให้เป็นรูปธรรม (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๖๒) กระทรวงศึกษาธิการได้นำยุทธศาสตร์ชาติ มาเป็นกรอบความคิดในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติหลัก ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๑) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ๒) การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ๓) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ๔) การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา ๕) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๖๐) กระทรวงศึกษาธิการได้ขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ประสานความเชื่อมโยงให้สอดคล้องในการขับเคลื่อน ๔ ระดับ ได้แก่ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ (Agenda Based) ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรหลัก (Function Based) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด (Cluster Based) และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (Area Based) รวมทั้งนำสภาพปัญหา ความต้องการและความเร่งด่วนของกลุ่มจังหวัด มาเป็นจุดเน้นของการพัฒนาการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญที่จะต้องขับเคลื่อน

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ มีการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาการศึกษาของภาค เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของภาคในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาในพื้นที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับภาคและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ข้อ ๕ (๓) กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าว เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติในพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้จัดทำยุทธศาสตร์ และสื่อสารยุทธศาสตร์การพัฒนาให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาในพื้นที่ได้รับทราบ และนำไปเป็นกรอบในการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่และประเทศต่อไป ดังนั้น เพื่อให้ทราบผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จึงได้ดำเนินการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบขึ้น โดยทำการศึกษาระบบการขับเคลื่อนและผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ดังนี้

๒. สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

วิสัยทัศน์

บูรณาการจัดการศึกษาที่หลากหลายบนพื้นฐานความเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างมีคุณภาพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในศตวรรษที่ ๒๑

พันธกิจ

๑. บูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา
๒. ยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่
๓. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
๔. สร้างโอกาสทางการศึกษาหลากหลาย แก่ประชาชนทุกกลุ่ม อย่างเสมอภาค เป็นธรรม และทั่วถึง
๕. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตในสถานศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
๒. ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ

๓. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑

๔. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๕. เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

เป้าประสงค์

๑. หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ
๓. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาและสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน
๔. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑
๕. ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม และเสมอภาค อย่างมีคุณภาพ
๖. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความภูมิใจในอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
๗. หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

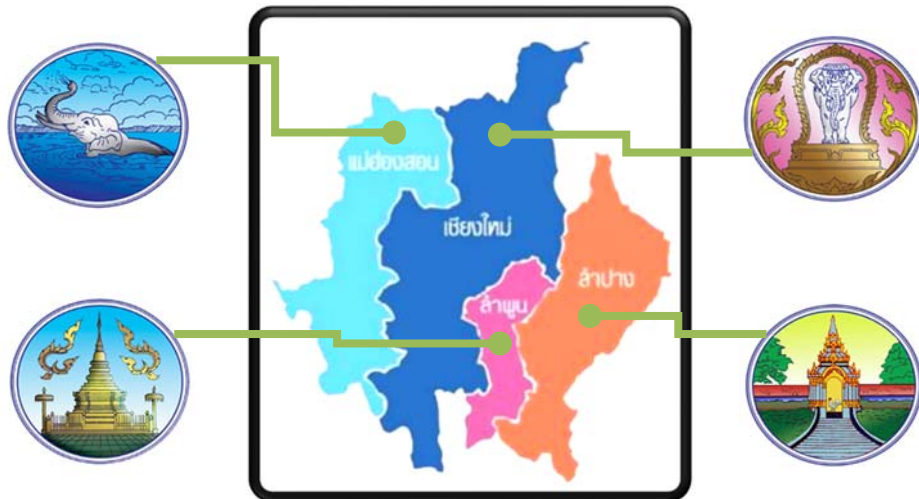
กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและประสานงานด้านการศึกษากับองค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อความมั่นคง
๒. ส่งเสริมงานด้านการวิจัยและพัฒนา ที่เป็นมาตรฐาน ให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น และเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย
๓. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
๔. ส่งเสริมสถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และจัดการเรียนการสอนตามพหุปัญญาของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
๕. ส่งเสริมการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ครอบคลุมทุกพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
๖. รณรงค์การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และเสริมสร้างวิถีการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
๗. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

๓. ข้อมูลภาพรวมหน่วยงาน

พื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ซึ่งมีสำนักงานอยู่ ณ เลขที่ ๒ ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ดูแลพื้นที่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย ๔ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

แผนภาพที่ ๑ แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบภาค ๑๕ (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑)

บทบาทและหน้าที่

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ โดยในข้อ ๕ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวนสิบแปดภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามบัญชีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด เพื่อปฏิบัติการกิจ ของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัด โดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคต่างๆ ให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาคจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่รับผิดชอบ ตามศักยภาพและโอกาสของบุคคลและชุมชนในแต่ละพื้นที่

(๒) สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา

(๓) กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) สนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ

(๕) ประสานการบริหารงานระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ของหลายจังหวัด โดยยึดการมีส่วนร่วมและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

กรอบแนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การรายงานการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิงระยะเวลาดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ในครั้งนี้ เพื่อศึกษากระบวนการ และติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค และนำเสนอผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้จัดทำรายงานได้ศึกษา ค้นคว้าภายใต้กรอบแนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงาน ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)
๓. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๔. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
๕. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)
๖. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)
๗. นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)
๘. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
๙. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙
๑๐. นโยบายการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕
๑๑. การติดตามและประเมินผล
๑๒. ระบบกลไก
๑๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กฎหมายหลักในการปกครองประเทศได้กำหนดหมวดสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการเข้ารับบริการการศึกษาของประชาชน

หมวดหน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา ๕๐ (๔) บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษาอบรมในการศึกษาภาคบังคับ

หมวดหน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความสามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ หรือให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการ ในระบบต่าง ๆ และได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุนหรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์สินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

หมวดการปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ (จ) ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านการศึกษา ให้เกิดผลดังต่อไปนี้

๑) เริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

๒) ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

๓) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทน

ที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

๔) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

หมวดการปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๖๑ ในการปฏิรูปตามมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา ให้มีคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระคณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการ

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย^๑

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๖ ด้าน และภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญทั้ง ๖ ด้าน ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากร

ธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐, พิมพ์ครั้งที่ ๒ (กรุงเทพฯ: ๒๕๖๒)

๓. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕) และโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๓.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ใน ยุทธศาสตร์ชาติ มีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการ จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ชาติ ประกอบด้วย ๒๓ ประเด็น ๖๒ แผนย่อย (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผน แม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๑๑ ประเด็น ๑๘ แผนย่อย^๒

๑) ประเด็นความมั่นคง ใน ๒ แผนย่อย ได้แก่ ๓.๑ การรักษาความสงบภายใน ประเทศ ๓.๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

๒) ประเด็นการต่างประเทศ ใน ๑ แผนย่อย คือ ๒.๒ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

๑๐) ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ใน ๑ แผนย่อย คือ ๓.๑ การปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

๑๑) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ใน ๔ แผนย่อย ได้แก่ ๓.๒ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย ๓.๓ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ๓.๔ การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ๓.๕ การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

๑๒) ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ใน ๑ แผนย่อย ได้แก่ ๓.๑ การปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๑๓) ประเด็นความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ใน ๑ แผนย่อย คือ ๓.๑ การ ค้ำครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

๑๔) ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน ใน ๑ แผนย่อย ได้แก่ ๓.๕ การยกระดับกระบวนการ ทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๒๐) ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ใน ๔ แผนย่อย ได้แก่ ๓.๑ การพัฒนาบริการประชาชน ๓.๒ การบริหารจัดการการเงินการคลัง ๓.๔ การพัฒนาระบบบริหารงาน ภาครัฐ ๓.๕ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

๒๑) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ใน ๑ แผนย่อย คือ ๓.๑ การ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒๒) ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ใน ๑ แผนย่อย คือ ๓.๑ การพัฒนากฎหมาย

๒๓) ประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ใน ๑ แผนย่อย ได้แก่ ๓.๔ การวิจัย และ พัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้พื้นฐาน

^๒ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุงตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร), ๒๕๖๔, (เอกสารอัดสำเนา)

๓.๒ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕) และโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีเป้าหมายสำคัญ คือ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่” โดยการพัฒนาระบบภายใต้แนวคิด Resilience มีมิติที่ต้องให้ความสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

การพร้อมรับ (Cope) หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้ สภาวะวิกฤต ให้ประเทศยังคงยืนหยัดและต้านทานความยากลำบาก

การปรับตัว (Adapt) หมายถึง การปรับทิศทางการพัฒนา รูปแบบ และแนวทาง ที่ดำเนินการอยู่ ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอน และบริบทการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐาน เช่น กฎหมาย ระเบียบ นโยบาย และ สถาบัน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพโดยรวมของประเทศ

โดยได้ระบุแนวทางการพัฒนาที่ควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการฟื้นฟู และขับเคลื่อนประเทศให้สามารถ “ลัมแล้ว ลูกไว หรือ Resilience” ๔ แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ ๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืน ในระยะยาว ๓) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนและ ๔) การพัฒนาประเทศการปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาที่ ๑ และ ๓ ดังนี้

๑. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปยังระดับท้องถิ่น ผ่านการส่งเสริมการจ้างงาน โดยเฉพาะในระดับพื้นที่และชุมชน ร่วมกับการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้สามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต เพื่อให้เศรษฐกิจฐานรากเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

๓. การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ (Human Capital) โดยการยกระดับและปรับทักษะแรงงานให้สนับสนุนอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่ประเทศไทยมีโอกาสและมีศักยภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโครงสร้างเศรษฐกิจที่ปรับเปลี่ยนไป พร้อมทั้งเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤต และจัดสวัสดิการทางสังคมให้เหมาะสม เพียงพอกับความจำเป็นในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะในด้านรายได้และสุขภาพ

๓.๓ โครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ตามที่ สศช. เสนอ โดยมอบส่วนราชการดำเนินการ ดังนี้

สศช. และทุกส่วนราชการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนทั้ง ๔ แนวทาง

๑) การมองเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒) การจัดทำโครงการสำคัญตามการวิเคราะห์ห่วงโซ่ความสัมพันธ์และช่องว่างการพัฒนาต่อการบรรลุเป้าหมาย (xyz)

๓) การจัดลำดับความเร่งด่วนของโครงการสำคัญ

๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒

ภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับการคัดเลือกเป็นโครงการสำคัญ (รายการห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย : Value Chain Thailand) จำนวน ๖ โครงการสำคัญ ประกอบด้วย

๑) แผนแม่บทที่ ๑ ประเด็นความมั่นคง

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย/โครงการสำคัญฯ ปี ๒๕๖๕

๐๑๐๑๐๒ คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ สถาบันศาสนา เป็นที่เคารพยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น

๑. โครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้ง โดยแนวทางสันติวิธี

๒. โครงการส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้มีคุณภาพ

๒) แผนแม่บทที่ ๑๑ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย/โครงการสำคัญฯ ปี ๒๕๖๕

๑๑๐๓๐๑ วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

๑. โครงการพัฒนาหลักสูตรที่มีทักษะอาชีพสูงตามความต้องการตลาดแรงงาน

๓) แผนแม่บทที่ ๑๒ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้

เป้าหมายแผนแม่บทย่อย/โครงการสำคัญฯ ปี ๒๕๖๕

๑๒๐๑๐๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

๑. โครงการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

๒. โครงการส่งเสริมเวทีเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง
การศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

๓. โครงการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

๓.๔ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจาก
สถานการณ์โควิด-๑๙ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕)

แนวทางการพัฒนาที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก
ภายในประเทศ

๑. โครงการส่งเสริมเวทีเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง
การศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

แนวทางการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลัง
หลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

๑. โครงการพัฒนาหลักสูตรที่มีทักษะอาชีพสูงตามความต้องการตลาดแรงงาน

๒. โครงการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

๔. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเมือง ๒)
ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) ด้านกฎหมาย ๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม ๕) ด้านเศรษฐกิจ ๖) ด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๗) ด้านสาธารณสุข ๘) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ๙)
ด้านสังคม ๑๐) ด้านพลังงาน ๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบ ๑๒) ด้าน
การศึกษา และ ๑๓) ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวข้องและสนับสนุนเป้าประสงค์แผนการ
ปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) รวม ๕ ด้าน ประกอบด้วย (๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๓) ด้าน
กฎหมาย (๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตและประพฤติมิชอบ (๑๒) ด้านการศึกษา

๒) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

เป้าประสงค์ เพื่อให้มีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ในทุก
มิติและรองรับผลกระทบของสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ และทิศทางที่กำหนดไว้ตามยุทธศาสตร์ชาติ

กิจกรรม Big Rock ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมปฏิรูป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องทั้ง ๔ กิจกรรมปฏิรูป

(๑) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล

(๒) จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว
และเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์

(๓) ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มา
และรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดี และมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม

(๔) สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของ
ประชาชน

๓) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านกฎหมาย

เป้าประสงค์ เพื่อให้เกิดผลอันพึงประสงค์ในการมีกฎหมายที่ดีและมีเพียงเท่าที่จำเป็น ตามหลักการของมาตรา ๒๕๘ ค. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กิจกรรม Big Rock ด้านกฎหมาย ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมปฏิรูป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑

(๑) มีกลไกยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

๖) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ได้รับการดูแล รักษา และฟื้นฟูอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและมีความสมบูรณ์ยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ บรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ และมีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางประชารัฐ

กิจกรรม Big Rock ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๔ กิจกรรมปฏิรูป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องกิจกรรมปฏิรูปที่ ๒

(๒) การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด (บรรจุในหลักสูตรการศึกษาฯ)

๑๑) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าประสงค์ เพื่อแก้ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้มีการส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ และให้มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตามการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของบุคลากรใช้ดุลยพินิจโดยสุจริต ภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและการกำกับกิจการที่ดีอย่างแท้จริง รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้และสนับสนุนแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนในการต่อต้านการทุจริตเพื่อขจัดปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ

กิจกรรม Big Rock ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมปฏิรูป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องกิจกรรมปฏิรูปที่ ๔

(๔) พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์

๑๒) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการศึกษา

เป้าประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการ ศึกษา และเสริมเสริมธรรมาภิบาล ซึ่งครอบคลุมการปฏิรูปการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความสอดคล้องของการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษากับยุทธศาสตร์ชาติ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ข้อ ๔.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ข้อ ๔.๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑ ข้อ ๔.๔ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ข้อ ๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ ข้อ ๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ข้อ ๔.๓ การเสริมสร้างพลังทางสังคม

ความสอดคล้องของการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษากับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๑. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ๑.๑ เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น ๑.๒ วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น ๑.๓ แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น ๑.๔ มีคนไทยที่มีความสามารถและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศเข้ามาทำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในอุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น ๑.๕ ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ๒.๑ คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

๓. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพลังทางสังคม ๓.๑ ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนวัยสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

กิจกรรม Big Rock ด้านการศึกษา ประกอบด้วย ๕ กิจกรรมปฏิรูป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ - ๓

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย (หน่วยรับผิดชอบหลัก : กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา)

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ (หน่วยรับผิดชอบหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ)

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน (หน่วยรับผิดชอบหลัก : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

ภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้องและสนับสนุนในขั้นตอนของกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑, ๒ และ ๓ ดังนี้

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา)

ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูป

๑. การพัฒนาเครื่องมือและระบบบูรณาการทำงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินการปฏิรูป
๒. การสนับสนุนนวัตกรรมการป้องกัน (Prevention) และการแก้ไข (Correction) ปัญหาเด็กและเยาวชนออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
๓. การสนับสนุนกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่และต้นสังกัด
๔. การติดตามความคืบหน้าและการระดมการมีส่วนร่วมของสังคม

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ (กระทรวงศึกษาธิการ)

ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูป

๑. ปรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ทุกระดับ
๒. พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการออกแบบการเรียนรู้
๓. ปรับปรุงระบบการวัดผลและประเมินผล
๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

๕. คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประชุมหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูป

๒) ด้านกลไกและระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ การศึกษาวิเคราะห์และกำหนดสมรรถนะและการพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนที่ ๓ การศึกษาและพัฒนาระบบ/รูปแบบการนิเทศ การติดตามช่วยเหลือ ครู และการพัฒนาสมรรถนะศึกษานิเทศก์ตามความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนที่ ๔ การส่งเสริม สนับสนุนระบบกลไกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการติดตามช่วยเหลือครูใหม่ ครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ครูที่มีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ครูและสถานศึกษาในท้องถิ่นยากจน ห่างไกลและทุรกันดาร อาทิ การร่วมมือกับชุมชน (PLC&CPD: (Professional Learning Community & Continuous Professional Development) การศึกษาอบรม และแพลตฟอร์มกระบวนการจัดการเรียนรู้การบริหารการศึกษาและการนิเทศการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๕ การปรับปรุงระบบการประเมินการปฏิบัติงานและสมรรถนะวิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ ๖ การพัฒนาระบบกลไกในการเลื่อนวิทยฐานะที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ และการคงวิทยฐานะของครู โดยนำผลการประเมินวิทยฐานะไปเป็นส่วนสำคัญในการประเมินและการปรับปรุงค่าตอบแทนที่เหมาะสม

๕. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ ๕ ปี ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ๙ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๕ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ซึ่งภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายรวม ๑๐ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ ๒) การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ยุทธศาสตร์ที่ ๔) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๕) การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๖) การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติดมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ยุทธศาสตร์ที่ ๗) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ ๘) การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๙) การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ๑๐) ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๖. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๕)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อเป็น แผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ รวม ๗ กรอบแนวคิด ๑๖ นโยบาย ๑๙ แผน ซึ่ง ภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้อง รวม ๗ นโยบาย ๖ แผน ได้แก่ นโยบายที่ ๑) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดรับด้วย แผนที่ ๓) แผนการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นโยบายที่ ๒) สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ สอดรับด้วยแผนที่ ๖) แผนการสร้าง ความสามัคคีปรองดอง นโยบายที่ ๓) ป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สอดรับด้วย แผนที่ ๗) แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายที่ ๕) สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ และนโยบายที่ ๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน สอดรับด้วยแผนที่ ๑๐) แผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นโยบายที่ ๙) เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต สอดรับด้วยแผนที่ ๑๑) แผนการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต และนโยบายที่ ๑๐) เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ สอดรับด้วยแผนที่ ๑๕) แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

๗. นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)

นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ รวม ๑๒ นโยบายหลัก และ ๑๒ นโยบายเร่งด่วน ซึ่งภารกิจสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้อง รวม ๑๑ นโยบายหลัก ๕ นโยบายเร่งด่วน ดังนี้

นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๒ การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ นโยบายหลักที่ ๓ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (๓.๒ ปกป้องค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม กตัญญู ความซื่อสัตย์ การมีวินัย เคารพกฎหมาย มีจิตสาธารณะและการมีส่วนร่วมทำประโยชน์ให้ประเทศและการเป็นพลเมืองดี) นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก (๔.๒ สร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน) นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย (๕.๓ พัฒนาภาคเกษตร ๕.๔ พัฒนาภาคการท่องเที่ยว) นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค (๖.๑ ส่งเสริมพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเอเชีย ๖.๒ ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาเมืองอัจฉริยะนาอยู่ทั่วประเทศ) นโยบายหลักที่ ๘ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย (๘.๑ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๘.๒ พัฒนาระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๘.๓ วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ๘.๖ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย ๘.๗ จัดทำระบบปริญญา ขุมชนและการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น) นโยบายหลักที่ ๙ การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม (๙.๔ สร้างหลักประกันทางสังคม) นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ นโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

๘. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

การประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly - UNGA) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้นำประเทศสมาชิก สหประชาชาติ และประเทศไทย รวม ๑๙๓ ประเทศ ได้ลงนามรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) ทดแทนเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals ; MDGs) ซึ่งหมดอายุลงในปี ๒๕๕๘ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจะถูกใช้เป็นเครื่องกำหนดทิศทางการพัฒนาทั้งของประเทศไทยและของโลกจนถึงปี ค.ศ.๒๐๓๐ (พ.ศ.๒๕๗๓) ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี ที่ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย (Goal) ๑๖๙ เป้าประสงค์ (Target) ครอบคลุมประเด็นการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล อันเป็นสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ โดยไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง ไม่ทำลายแหล่ง ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งจะต้องร่วม ขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเทศไทยได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในรูปแบบคณะกรรมการ โดยมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ (มติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : กพย. เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๑. เห็นชอบหลักการร่างแผนการขับเคลื่อน SDGs สำหรับประเทศไทยตามที่ สศช. เสนอ
๒. มอบหมายให้ สศช. ดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทยร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

๓. เห็นชอบให้ยกเลิกการดำเนินงานต่าง ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการต่าง ๆ ภายใต้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ได้เคยมีข้อสั่งการหรือเคยมีมติ

๔. ปรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับร่างแผนการขับเคลื่อนฯ

ร่าง แผนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ประกอบด้วย

๑. การสร้างการตระหนักรู้

๒. การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ของประเทศ

๓. กลไกการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๑ คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน ระดับชาติ
เชิงนโยบาย (นายกรัฐมนตรี : ประธาน ปลัดกระทรวง ผู้แทนส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ : กรรมการ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) : เลขานุการ)

๓.๒ คณะอนุกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกลไกในการแปลงนโยบาย และ
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการ รวม ๔ คณะ ประกอบด้วย

๓.๒.๑ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๒.๒ คณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒.๓ คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๒.๔ คณะอนุกรรมการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

๔. การจัดทำโครงการ/การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านการ
ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ด้วยหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal
Relationship: XYZ)

๕. ภาคัการพัฒนา (ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคภาคัเพื่อการพัฒนา
ระหว่างประเทศ)

กพย. ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงาน
หลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑. รายเป้าหมายหลัก (Goal) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลัก ประกันว่า
ทุกคนมี การศึกษาที่ มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาส
ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒. รายเป้าหมายย่อย (Target) ที่ ๔.๑/๔.๒/๔.๔/๔.๕/๔.๖/๔.๗/๔.A/๔.C

เป้าหมายย่อย ๔.๑ : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียน ที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อย ๔.๒ : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อย ๔.๔ เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทักษะ ทางด้านเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการภายในปี ๒๕๗๓

เป้าหมายย่อย ๔.๕ จัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษาและสร้างหลักประกัน ว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับ อย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

เป้าประสงค์ที่ ๔.๖ สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ในสัดส่วนสูง ทั้งชายและหญิง สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าประสงค์ที่ ๔.๗ สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะ ที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาย่างยั่งยืน รวมไปถึงการศึกษาสำหรับการพัฒนาย่างยั่งยืน และการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรม แห่งความสงบสุข และไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี ๒๕๗๓

เป้าประสงค์ที่ ๔.A สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และเพศภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน

เป้าประสงค์ที่ ๔.C เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านทาง ความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครูในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนา น้อยที่สุดและรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี ๒๕๗๓

ภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนเกี่ยวข้องกับเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน รายเป้าหมายหลัก (Goal) ที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่าง ครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทุกรายเป้าหมายย่อย (Target) ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืน

๙. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและทิศทาง การจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาค ใน การศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคน ให้มีสมรรถนะในการ ทำงานที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิดการจัดการ ศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อ

ปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs ๒๐๓๐) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้^๓

วิสัยทัศน์ : คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลก ศตวรรษที่ ๒๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ
๓. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

ยุทธศาสตร์แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

เป้าหมาย ๑) คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข **๒)** คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ **๓)** คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

แนวทางการพัฒนา ๑) พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข **๒)** ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ **๓)** ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบและแรงงานต่างด้าว) **๔)** พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบการดูแล และป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

^๓ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพฯ : บริษัท พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด, ๒๕๖๐).

เป้าหมาย ๑) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๒) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ๓) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา ๑) ผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ๒) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป้าหมาย ๑) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ๒) คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ ๓) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน ๔) แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ๕) ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ ๖) ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ๗) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา ๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย ๒) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ๓) สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ๔) พัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ๕) พัฒนาลังข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ๖) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ๗) พัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

เป้าหมาย ๑) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ๒) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย ๓) ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินและรายงานผล

แนวทางการพัฒนา ๑) เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ๒) พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย ๓) พัฒนาลังข้อมูลด้านการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย ๑) คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดลอม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๒) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดลอม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๓) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดลอม

แนวทางการพัฒนา ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักสิ่งแวดลอม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ๒) ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดลอม ๓) พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดลอม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมาย ๑) โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ๒) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ๓) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ ๔) กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ ๕) ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้ อย่างเต็มตามศักยภาพ

แนวทางการพัฒนา ๑) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ๔) ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ๕) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๑๐. นโยบายการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕

หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๑. สร้าง “TRUST” หรือ “ความเชื่อมั่น ไว้วางใจ” ให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและผู้ปกครอง โดยทุกหน่วยงานสามารถที่จะเป็นหลัก หรือเป็นที่พึ่งได้

T (Transparency)	หมายถึง ความโปร่งใส
R (Responsibility)	หมายถึง ความรับผิดชอบ
U (Unity)	หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว
S (Student-Centricity)	หมายถึง ผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา
T (Technology)	หมายถึง เทคโนโลยี

๒. ให้ทุกหน่วยงานนำรูปแบบการทำงาน “MOE ONE TEAM” หรือ “การทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวของกระทรวงศึกษาธิการ” และนำ “TRUST” ซึ่งเป็นรูปแบบในการทำงานที่จะทำให้ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน กลับมาให้ความไว้วางใจในการทำงานของ

กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นส่วนเสริมในเรื่องความโปร่งใส ทั้งในเชิงกระบวนการทำงานและกระบวนการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ

๓. สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อนององค์กร ประชาชน และประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

ดังนั้น จึงกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ดังนี้

นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

๑. การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย

๒. การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูและอาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัล เพื่อให้ครูและอาจารย์ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยภาษาและดิจิทัล สามารถปรับวิธีการเรียนการสอนและการใช้สื่อทันสมัย และมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๓. การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (NDLP) และการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

๔. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อกำหนดให้มีระบบบริหารและการจัดการ รวมถึงการจัดโครงสร้างหน่วยงานให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ สถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัว การบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน มีระบบการบริหารงานบุคคลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๕. การปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัดความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งสายวิชาการและสายวิชาชีพ เพื่อให้ระบบการประเมินผลการศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

๖. การจัดสรรและการกระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษามีความเป็นธรรมและสร้างโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกลุ่มอื่น ๆ กระจายทรัพยากรทั้งบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณและสื่อเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง

๗. การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ National Qualifications Framework (NQF) และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน ASEAN Qualifications Reference Framework (AQRf) สู่อำนาจปฏิบัติ เป็นการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เชื่อมโยง

ระบบการศึกษาและการอาชีพ โดยใช้กลไกการเทียบโอนประสบการณ์ด้วยธนาคารหน่วยกิต และการจัดทำมาตรฐานอาชีพในสาขาที่สามารถอ้างอิงอาเซียนได้

๘. การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบูรณาการ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ สู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการ ติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ

๙. การศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาและอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพและ คุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้

๑๐. การพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

๑๑. การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษา ที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๑๒. การจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ ตลอดชีวิตและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

นโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win)

๑. ความปลอดภัยของผู้เรียน โดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเอง จากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม

๒. หลักฐานฐานสมรรถนะ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถ ของผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

๓. ฐานข้อมูล Big Data มุ่งพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมการศึกษาของประเทศที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

๔. ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความเป็นเลิศของแต่ละ สถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน

๕. พัฒนาทักษะทางอาชีพ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของ ผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและรายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ

๖. การศึกษาตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนในแต่ละช่วงวัยได้รับการศึกษาตามความต้องการอย่างมีมาตรฐานเหมาะสมและเต็มตามศักยภาพตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

๗. การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม สามารถช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

๑.๑ เร่งสร้างสถานศึกษาปลอดภัยเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ และภัยอื่น ๆ โดยมีการวางมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครูและบุคลากรในสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดโครงการโรงเรียน Sandbox : Safety zone in school (SSS) หรือ การจัดกิจกรรม Safety School Success จัดให้มีการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคติดต่อ การจัดการความรุนแรงเกี่ยวกับร่างกาย จิตใจ และเพศ เป็นต้น

๑.๒ เร่งพัฒนาบรรจุดัชนีชี้วัดเรื่องความปลอดภัยให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาและหน่วยงานทุกระดับ

๑.๓ เร่งพัฒนาให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัยที่มีโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังอย่างชัดเจนในทุกส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

๒.๑ เร่งจัดทำและพัฒนากรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรฐานสมรรถนะ) โดยรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยความเหมาะสมความเป็นไปได้และทดลองใช้ก่อนการประกาศใช้หลักสูตรฯ ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะแบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ ทักษะคุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความสุข และพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ รวมทั้งการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลเชิงสมรรถนะ

๒.๓ พัฒนาช่องทางการเรียนรู้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลายและมีแพลตฟอร์มการเรียนรู้อัจฉริยะที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนคุณภาพสูง และการประเมินและพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย

๒.๔ มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับวิถีใหม่ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและการเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๒.๕ ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารออมสิน ผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการสถานศึกษาส่งเสริมวินัยการออมกับ กอช. โครงการธนาคารโรงเรียน และการเผยแพร่สื่อแอนิเมชันรอบรู้เรื่องเงิน

๒.๖ พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) ที่มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาอาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกบบ และระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการทำงาน

๒.๗ ศึกษาวิจัย ถอดบทเรียนความสำเร็จในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงาน สถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

๓. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

๓.๑ ดำเนินการสำรวจและติดตามเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน เพื่อนำเข้าสู่ระบบการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาภาคบังคับ

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนารอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัยและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการร่วมงานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ มุ่งแก้ปัญหาคนพิการในวัยเรียนที่ไม่ได้รับการศึกษาเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยกำหนดตำแหน่ง (ปักหมุด) บ้านเด็กพิการทั่วประเทศ

๓.๔ ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนห่างไกลกันดารได้มีโอกาสเรียนรู้ในยุคโควิด โดยการสร้างความพร้อม ในด้านดิจิทัลและด้านอื่น ๆ

๓.๕ ส่งเสริม และสนับสนุนความร่วมมือการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันสังคมอื่น

๔. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔.๑ ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และส่งเสริมการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

๔.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill, Up-skill ,New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบที่หลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุที่มีความสนใจ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start up) ภายใต้ศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

๔.๔ พัฒนาแอปพลิเคชัน เพื่อสนับสนุนช่างพันธุ์ R อาชีวะซ่อมทั่วไทย โดยการนำร่องผ่านการให้บริการของศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จำนวน ๑๐๐ ศูนย์ ให้ครอบคลุมการให้บริการแก่ประชาชน

๕. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕.๑ พัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะแนวใหม่ Performance Appraisal (PA) โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระบบ Digital Performance Appraisal (DPA)

๕.๒ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการจัดทำกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา

๕.๓ ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

๖. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

๖.๑ พัฒนาระบบสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ในการจัดระบบทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์

๖.๒ ปรับปรุงแนวทางการจัดสรรเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนผ่านแอปพลิเคชัน “เป่าตัง” ของกรมบัญชีกลางไปยังผู้ปกครองโดยตรง

๗. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

จัดทำกฎหมายลำดับรองและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

๑๑. การติดตามและประเมินผล

๑๑.๑ ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของระบบการบริหารของหน่วยงานหรือองค์การ เป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพการทำงานเพื่อประกันให้การทำงานเป็นไปตามแผนงานโครงการและบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในบางครั้งยังเป็นการช่วยให้มีการปรับปรุงแก้ไขแผนงาน โครงการและวิธีปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการยิ่งขึ้น การติดตามและประเมินผล จึงเป็นส่วนสำคัญที่ต้องระบุในแผนงานการติดตามและประเมินผล และจะได้ทราบว่าสิ่งที่ทำไปแล้วได้รับผลตอบแทนคุ้มกับค่าใช้จ่ายเพียงไร

การติดตาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนที่มีการกำหนดไว้แล้ว เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน หรือกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นจุดที่สำคัญของการติดตาม คือการปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบควบคุม กำกับ การปฏิบัติงานของโครงการ การติดตามจะเกิดขึ้นในขณะที่โครงการกำลังดำเนินงานตามแผนที่กำหนด

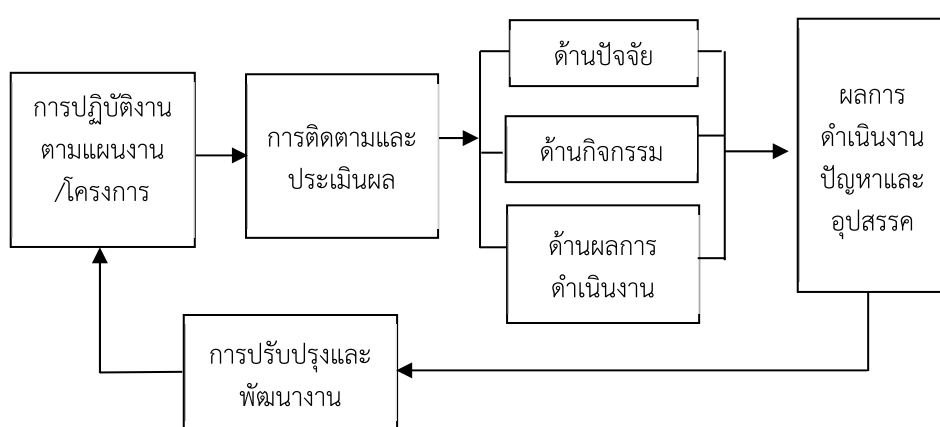
การประเมินผล เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ การประเมินผลจะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของโครงการ นับตั้งแต่ก่อนตัดสินใจจัดทำโครงการ ในขณะที่ดำเนินงานในช่วงระยะต่าง ๆ และเมื่อโครงการดำเนินงานเสร็จแล้ว หรือประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ บางมิตินำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของโครงการว่า บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอะไรบ้าง

๑๑.๒ ความหมายและขอบข่ายการติดตามและประเมินผล

ความหมายของการติดตามและประเมินผล^๔ ได้ให้ความหมายของการติดตามผล หมายถึง กระบวนการที่ให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ เพื่อบริหาร แผนงาน/โครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นเทคนิคที่สำคัญในการเร่งรัดให้แผนงาน โครงการ ดำเนินการได้แล้วเสร็จทันเวลา

๑๑.๓ ขอบข่ายของการติดตามและประเมินผล

โดยหลักการ การติดตามเป็นมาตรการที่จะกำกับและสนับสนุนในการปฏิบัติงานตาม แผนงาน โครงการ มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และทันตามกำหนดเวลา โดยมีขอบข่าย งานติดตามและประเมินผลทั้งด้านปัจจัย กิจกรรมและผลการดำเนินงาน ดังนี้^๕

แผนภาพที่ ๒ แผนภูมิขอบข่ายการติดตามและประเมินผล

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๑: ๔๗๗

การติดตามด้านปัจจัย เป็นการตรวจสอบว่า งาน/โครงการนั้นได้รับปัจจัยหรือทรัพยากรทั้ง ด้านปริมาณและคุณภาพภายในเวลาที่กำหนดหรือไม่ การติดตามด้านกิจกรรมเป็นการตรวจสอบว่าได้ ปฏิบัติงานตามกิจกรรม ขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนหรือปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ส่วนการ ติดตามด้านผลการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานนั้นได้ผลงานตามที่ตั้งเป้าหมายหรือตรง ตามแผนหรือไม่ ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลจะนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา ช่วยเหลือแก้ไข ปัญหา อุปสรรคให้ลุล่วงไปด้วยดี

จากความรู้และความหมายของการติดตามและประเมินผล พอสรุปได้ว่า การติดตาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ได้มีการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการที่กำหนดได้ อย่างไร ข้อมูลที่ได้จะนำมาประกอบเป็นเครื่องมือ ควบคุม กำกับ การดำเนินงานในขณะปฏิบัติโครงการ โดยตรง ทั้งในด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลผลิต (Output) สำหรับการประเมิน มีขอบข่ายกว้างขวาง ขึ้นอยู่ว่าจะประเมินในขั้นตอนใดของโครงการ เช่น ก่อนเริ่ม

^๔ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, รายงานผลการประเมินโครงการการสัมมนาการปรับปรุง ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น ปีงบประมาณ ๒๕๔๑, (กรุงเทพฯ: สปช., ๒๕๔๑), ๔๗๖.

^๕ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, รายงานผลการประเมินโครงการการสัมมนาการปรับปรุง ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น ปีงบประมาณ ๒๕๔๑, (กรุงเทพฯ: สปช., ๒๕๔๑), ๔๗๗.

โครงการ ขณะดำเนินโครงการซึ่งอาจดำเนินการเป็นช่วง เป็นระยะต่าง ๆ เช่น ทุก ๓ เดือน ทุก ๖ เดือน ทุกปี ประเมินเมื่อโครงการดำเนินงานไประยะครั้งโครงการ เป็นต้น หรือเป็นการประเมินผลเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้น

การติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค และจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ จึงเป็นขั้นตอนการตรวจสอบกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา การสร้างการรับรู้ การขับเคลื่อนแผน การแปลงแผนสู่การปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษา โดยพิจารณาความสอดคล้อง ความเชื่อมโยงเชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนการติดตามประเมินผล การดำเนินงานของแผนงานโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาว่าได้ปฏิบัติตามขั้นตอนกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนงานโครงการหรือไม่ ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ตลอดจนมีข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและบริบทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๒. ระบบกลไก

ระบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกัน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีอื่น ๆ องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกัน^๖

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติของขั้นตอนหรือระบบ สอดคล้องกับการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค จึงได้กำหนดรูปแบบ เอกสารที่แสดงขั้นตอนของระบบและกลไกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และสอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค สำหรับกลไกที่แต่ละส่วน อาจเขียนเพิ่มเติมตามบริบทและการดำเนินงานจริง เพื่อสนับสนุนให้ระบบที่แต่ละ ระดับเกี่ยวข้องดำเนินงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่

๑๒.๑ การจัดบุคลากร (Man) เช่น คำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานหรือคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ผู้บริหารที่รับผิดชอบ

๑๒.๒ การจัดทรัพยากรหรือวัสดุ (Materials) ได้แก่ การจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม หรือทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงานในระบบ

๑๒.๓ การจัดงบประมาณ (Money) ได้แก่ การกำหนดแผน โครงการหรือกิจกรรม โดยสนับสนุนงบประมาณเพื่อ ดำเนินงานระบบ

๑๒.๔ การบริหารจัดการ (Management) ได้แก่ การประชุมกรรมการ การอบรม การเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมตามแผนงานหรือโครงการ การติดตามและประเมินผล

^๖ สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา ๒๕๕๗, (กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, ๒๕๕๘), ๓๙.

๑๓. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำรายงานได้ค้นคว้าผลงานวิจัยเกี่ยวกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคในพื้นที่ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (บทคัดย่อ : ๒๕๕๗) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ผลการวิจัยพบว่า บริบทที่สำคัญในการออกแบบการศึกษาในปัจจุบันคือ พลวัตการเปลี่ยนแปลงในโลกศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจากกระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคม สิ่งแวดล้อม และการเป็นโลกดิจิทัลที่สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของโลกมีการส่งผ่านข้อมูลและเชื่อมต่อกันอย่างรวดเร็ว ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการวางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความมั่นคง และการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาจึงต้องมีการออกแบบเพื่อเพิ่มความสามารถของมนุษย์สำหรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยกำหนดเป้าประสงค์หลักของการจัดการศึกษาและกลไกการขับเคลื่อนที่ชัดเจน เพื่อให้การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ เป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริม พลุกพล่าน ความคิด ความรู้ ทักษะคน และทักษะแก่ประชาชนในสังคมโดยรวมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศในระยะยาว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง การกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้สามารถจัดเตรียมการศึกษาของประเทศให้มีความสมบูรณ์พร้อมในทุก ๆ ด้าน

พลวัตการเปลี่ยนแปลงโลกจากการก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมืองของทุกประเทศในประชาคมโลก การปรับแนวทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประชากรให้มีความพร้อมสู่ศตวรรษใหม่ถูกกำหนดเป็นวาระแห่งชาติของหลายประเทศ ความท้าทายในการปรับแต่งการศึกษาจากแนวทางของศตวรรษที่ ๒๐ ที่มีกระบวนทัศน์แตกต่างอย่างสิ้นเชิง จึงเป็นความท้าทายหลักของการปฏิรูปการศึกษาไทยของศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยเช่นกัน

แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ ๒๑ จะประกอบไปด้วยแนวทางในการดำเนินการที่สำคัญ ทั้งการ “ซ่อม” และการ “สร้าง” ควบคู่กันไป เพื่อเป็นการปรับแต่งซ่อมแซมกลไกการศึกษาเดิมให้ดียิ่งขึ้น และสร้างเสริมกลไกใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองพลวัตการเปลี่ยนแปลงแห่งศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงสร้างพลังของการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย เพื่อก้าวสู่การสร้างสังคมแห่งปัญญาการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ช่วยขับเคลื่อนให้เกิดผลในการพัฒนาการศึกษาเรียนรู้ของไทยในทางปฏิบัติอย่างยั่งยืนและสมดุล เป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง

รุจิรา เจียมอมรรรัตน์ และคณะ (๒๕๕๙) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัย ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ มากกว่าตามสภาพจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐๑ การส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามสภาพจริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๑๗$, S.D. = ๐.๖๔) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านนโยบายและแผนกลยุทธ์การผลิตผลงานวิจัยและด้านการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๒$, S.D. = ๐.๖๔) และ ($\bar{X} = ๓.๖๒$, S.D. = ๐.๗๗) ส่วนการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ ตามความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๒$, S.D. = ๐.๕๖) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๒๔$, S.D. = ๐.๖๘ ถึง $\bar{X} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๕๔) ผลการใช้แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ พบว่าวิทยาลัยฯ ทั้ง ๓๗

แห่ง ได้นำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้วิทยาลัยที่ดำเนินการครบถ้วนสมบูรณ์ (ในระดับความสำเร็จ ๕) จำนวน ๒๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐๕ ดังนั้น จึงควรมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยของวิทยาลัยฯ อย่างต่อเนื่อง

นิรุช บุญยฤทธานนท์ และคณะ (๒๕๕๙) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกบริหารงานวิจัย ของมหาวิทยาลัยเอกชนที่เอื้อต่อการวิจัย เชิงพื้นที่ : มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์นกับงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท (ตำบลสารภี) ผลการดำเนินงานของโครงการฯ จนถึงปัจจุบันกับการพัฒนาระบบและกลไกมหาวิทยาลัยในช่วงเวลา ๑ ปีกับ ๖ เดือน ตั้งแต่จุดเริ่มต้นเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบบริหารงานวิจัยระดับสถาบัน คือ เกิดคณะทำงานเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์และการลดขั้นตอนระเบียบทางการเงิน มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านการวิจัยเพื่อภารกิจเฉพาะด้าน มีการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยในโครงการอย่างต่อเนื่อง ในส่วนการพัฒนาพื้นที่ตำบลสารภีได้มีการดำเนินงานวิจัยเป็นเวลา ๑ ปีเต็มกับการทำงานผ่านโครงการวิจัยชุดย่อย ทั้งสิ้น ๖ โครงการ พบว่าเกิดการศึกษาบริบทชุมชนเป็นองค์รวม เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิจัยและประชาคมในพื้นที่ มีการปรับกระบวนการทำงาน พัฒนาชุมชนที่เห็นชัดเจน รวมถึงได้ค้นพบแนวทางแก้ไขปัญหผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในทุกชุดโครงการที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความเป็นชุมชนกึ่งเมือง กึ่งชนบทโดยตรง เช่น การสืบค้นและรวบรวมประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อค้นหาชุมชน การพัฒนากลุ่มอาชีพที่เข้มแข็ง การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วยเวทีชุมชนที่เน้นการสร้างความร่วมมือมากกว่าการสั่งการ เป็นต้น ทำให้เกิดความเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันมากขึ้น และปัจจุบันโครงการย่อยทั้ง ๖ โครงการ ยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์โครงการฯ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่เป็นรูปธรรมตามเป้าหมายของโครงการฯ ต่อไป

พรชัย เจดามาน และคณะ (บทคัดย่อ : ๒๕๕๙) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย ๔.๐ สู่ศตวรรษที่ ๒๑ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนทัศน์การพัฒนาทางการศึกษาภายใต้ประเทศไทย ๔.๐ สู่ศตวรรษที่ ๒๑ คือ การเป็นจุดเริ่มต้นยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี การขับเคลื่อนไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง พอเพียงและยั่งยืน อย่างเป็นรูปธรรม การขับเคลื่อนเชิงปฏิบัติการที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างการวิจัยและการพัฒนาการศึกษา การฝึกกำลังภายใต้แนวคิดประชารัฐ การวิจัยพัฒนาบุคลากรการศึกษา และผู้เรียนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการรู้จักเติมเต็ม พอเพียง แบ่งปัน รับผิดชอบและให้คุณค่า การหาความรู้อย่างต่อเนื่อง การมีคุณธรรม วัฒนธรรมภิบาลเพื่อเป็นเกราะคุ้มกัน และการเรียนรู้ในทักษะศตวรรษที่ ๒๑

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร : ๒๕๕๙) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบระบบการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระบบการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยควรครอบคลุมเนื้อหา ๔ ส่วน ได้แก่

ก. การติดตามและประเมินผลตาม “แผนการศึกษาแห่งชาติ” เป็นการติดตามและประเมินผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสภาการศึกษาและสำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีหน้าที่ตามกฎหมายในการติดตามและประเมินผล ในส่วนนี้การติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ๗๗ ตัว ในยุทธศาสตร์ ๘ ด้าน ที่กำหนดในแผนการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๖๐ - ๒๕๗๔) (ปัจจุบันเป็นฉบับร่าง)

ข. การติดตามและประเมินผลระบบการศึกษา เป็นการติดตามและประเมินผลตามตัวชี้วัดที่สะท้อนความก้าวหน้าของผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ของระบบการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งวัดจาก

ข้อมูลเชิงประจักษ์ ทั้งข้อมูลจากองค์กรภายในประเทศและองค์กรต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดทั้งสิ้น ๒๗ รายการ ซึ่งจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดในส่วนถัดไป

ค. การติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ เป็นการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของระบบการศึกษาไทย (Policy Milestone) ซึ่งจะทำให้ผู้กำกับการขับเคลื่อนนโยบายสามารถทราบความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในขั้นนี้คณะผู้วิจัยเห็นว่ามีนโยบายสำคัญที่ระบบการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษานี้ควรมุ่งเน้น ได้แก่ ๑) การกระจายอำนาจการบริหารไปสู่สถานศึกษา ๒) การปฏิรูประบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา ๓) ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดการการศึกษา และ ๔) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ง. การติดตามและประเมินผลเชิงลึกด้วยการวิจัยเชิงประเมินผล เป็นการติดตามและประเมินผลแบบเชิงลึกด้วยการดำเนินการวิจัย ซึ่งจะทำให้ผลการประเมินในภาพรวมมีความครบถ้วน โดยการติดตามและประเมินผลเชิงลึกด้วยการวิจัยเชิงประเมินผลนั้นควรทำใน ๒ กรณี ได้แก่ ๑) การติดตามและประเมินผลเชิงคุณภาพโดยเฉพาะในประเด็นที่ไม่สามารถสะท้อนได้ด้วยตัวชี้วัด และ ๒) การวิจัยเพื่อหาสาเหตุของปัญหาในเชิงลึกซึ่งจะเป็นส่วนที่สะท้อนจากการติดตามและประเมินผลระบบการศึกษา (ตามตัวชี้วัด) หากมีตัวชี้วัดใดสะท้อนว่ามีปัญหาก็ควรนำมาเป็นโจทย์ในการติดตามและประเมินผลด้วยการวิจัยต่อไป

มนต์นภัส มโนการณ (บทคัดย่อ : ๒๕๖๑) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการปฏิรูปประเทศไทย ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจในประเด็นสำคัญอย่างลึกซึ้ง โดยการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงาน การกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการเป็นการตัดสินใจและสั่งการจากส่วนกลาง การกระจายอำนาจไปสู่พื้นที่และโรงเรียนยังมีน้อย ในขณะที่แต่ละพื้นที่มีความหลากหลายและมีโจทย์ของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน ผลที่เกิดขึ้นจึงทำให้คุณภาพของผู้เรียนต่ำกว่าเป้าหมายและไม่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ การปฏิรูปการศึกษาของหลายประเทศและในหลายจังหวัดของประเทศไทย ได้นำแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่มาใช้ โดยการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีอำนาจในตัดสินใจ ออกแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งแก้โจทย์ปัญหาของพื้นที่ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความรับผิดชอบต่อผลของการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ สามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของบริบทพื้นที่ การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยควรนำแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่มาประยุกต์ใช้โดยเริ่มต้นจากการปรับกระบวนการทัศน์ของการศึกษาให้เป็นการเรียนรู้ชีวิต ใช้พื้นที่หรือจังหวัดเป็นหน่วยสำคัญของการปฏิรูป แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาด้วยการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จ ควรมี ๖ ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ๑) กระจายอำนาจ ให้ความอิสระและเพิ่มอำนาจการตัดสินใจให้กับผู้รับผิดชอบหลักในพื้นที่ ๒) เสริมสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ๓) พัฒนาระบบความรับผิดชอบต่อการศึกษา ทั้งด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิตที่มีความสัมพันธ์กัน ๔) พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ให้พร้อมใช้ ๕) ปรับระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานเชิงรุก และ ๖) เปิดพื้นที่ร่วมพัฒนา เสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน แนวคิดนี้จะสัมฤทธิ์

ผลได้ต้องเริ่มจากการปรับชุดความคิดของคนไทยทุกคนให้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมกันรับผิดชอบ โดยการวางแผนให้ชัดเจนและเริ่มกระบวนการเปลี่ยนแปลงให้เร็วที่สุด เพื่อให้การศึกษาเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการ^๗ (๒๕๖๑) ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาคของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า กลไกการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ๓ คณะ ประกอบด้วย ๑) คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาค โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการหลักเป็นคณะกรรมการ ๒) คณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนฯ โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เป็นประธาน และมีรองเลขาธิการส่วนราชการหลักเป็นกรรมการ ๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาค (๖ ภาค) ของกระทรวงศึกษาธิการ ๖ คณะ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคใต้ชายแดน ซึ่งคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะได้กำหนดให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องเชิงนโยบาย เชิงกฎหมายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ กรอบทิศทางการพัฒนาภาค ประเด็นการพัฒนาภาค ทั้ง ๖ ภาค มีการประชุมปฏิบัติการซึ่งมีส่วนร่วมของภาคส่วนทั้งส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและประชาารัฐในระดับภาค ๖ ภาค เพื่อบนนโยบายในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษา เพื่อจัดทำของบประมาณประจำปี และชี้แจงแนวทางการดำเนินการจัดทำแผนและจัดทำคำของบประมาณบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาค

สำหรับการติดตามผลการดำเนินงาน มีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ พบว่า หน่วยงานเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีที่ได้รับทราบนโยบายและทิศทางการพัฒนาภาค (๖ ภาค) ของประเทศและทิศทางการพัฒนาเป็นรายภาค ซึ่งเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบุคลากรในระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้ประสบการณ์ในการจัดทำโครงการอย่างเป็นระบบ Value Chain ทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง สำหรับส่วนที่มีปัญหา และอุปสรรค พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค (ภาคเจ้าภาพ) ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่หน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการบูรณาการพื้นที่ระดับภาค (๖ ภาค) ได้รับอนุมัติงบประมาณน้อยมาก ทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาค ที่ตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะ ๑) ควรสร้างการรับรู้อย่างกว้างขวาง ๒) ควรมีการอบรมและพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการวางแผนและงบประมาณระดับภาค ระดับจังหวัดให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น ๓) ควรมีการประชุมกำหนดนโยบาย แนวทางร่วมกันของส่วนราชการหลักหน่วยงานในส่วนกลางเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการภาค และการมอบหมายให้หน่วยงานระดับพื้นที่ดำเนินโครงการตามภารกิจระดับภาค ๔) ควรมีการประสานเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ (สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ : ๒๕๖๒) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐ พบว่า ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ มีดังนี้

^๗ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาคของกระทรวงศึกษาธิการ, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๖๑).

ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ควรมีการเชื่อมโยงการดำเนินงานจากระดับกรม (สป.) เพื่อให้เป็นแนวทางการปรับกระบวนการประสานขับเคลื่อนจาก สป. สู่ภาคและสู่ระดับ ศรจ. เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน เพิ่มการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากร มีบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ แบบเก็บข้อมูลและการประสานแผนการทำงานที่ชัดเจนเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติในระดับหน่วยงาน ควรสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของแต่ละหน่วยงานสามารถนำไปขับเคลื่อนได้ มีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา เช่น การพัฒนาระบบ On web ที่ง่ายต่อการใช้งานและทุกภาคส่วนเข้าถึงได้ กำหนดแนวทางมาตรการในการขับเคลื่อนนโยบายให้ชัดเจน มีการประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค ระดับจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ควรมีแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ การกำหนดบทบาท หน้าที่อย่างชัดเจนทุกองค์คณะให้ความเข้าใจตรงกัน เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคประชาคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ประชาสัมพันธ์แจ้งหน่วยงานผู้เกี่ยวข้องรับทราบแนวทางในการดำเนินงาน จัดประชุมสร้างความตระหนักและสร้างการรับรู้ถึงความสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาคให้แก่บุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โครงการแผนงานไม่ควรลงสู่สถานศึกษาโดยตรงเพราะเกิดความซ้ำซ้อนกับโครงการในระดับพื้นที่ การจัดทำแผนควรบูรณาการตัวชี้วัดให้สั้นและน้อยลง ไม่ซ้ำซ้อน เพื่อปฏิบัติตามแผนได้อย่างรวดเร็ว ควรพัฒนาระบบที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เข้าถึงง่าย เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานในการเร่งรัด กำกับ ติดตาม เพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค และระดับจังหวัด และควรมีการสร้างเครือข่ายในการทำงานจากทุกภาคส่วนบูรณาการทำงานร่วมกัน สามารถเชื่อมโยงและประสานการดำเนินงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ ควรสร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาศึกษาทุกระดับกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นความสอดคล้องระหว่างแผนการดำเนินงานกับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด วางแผนดำเนินงานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาการบูรณาการแผนงาน/โครงการ เพื่อการประสานความร่วมมือในการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานทางการศึกษาทุกภาคส่วนให้มีการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาศึกษาระดับภาค สามารถวัดได้ ประเมินได้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์จัดสรรงบประมาณในการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาคสู่การปฏิบัติให้เพียงพอสามารถปฏิบัติตามแผนได้อย่างครบถ้วน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการประสานงานและดำเนินงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และกำหนดทิศทางในการดำเนินงานร่วมกันไปในทิศทางเดียวกันและควรมีการกำกับ ติดตาม และรายงานสรุปผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ควรมีคณะกรรมการติดตาม/รายงานผลร่วมกันกับจังหวัด มีการออกแบบเครื่องมือการติดตามร่วมกัน รวมถึงมีรูปแบบ วิธีการ เครื่องมือ ปฏิทิน ในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ บูรณาการร่วมกันในการกำหนดแบบติดตามและรายงานผลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดการซ้ำซ้อนในการติดตาม และเกิดผลเป็นรูปธรรมชัดเจน มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกันกับทุกภาคส่วนในการวางแผนการติดตามและรายงานผล เพื่อลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ระบบ ICT นวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาใช้ในการติดตาม รายงานผลทางสื่อ ICT ลดภาระงานเอกสารให้น้อยลง มีการประชุมชี้แจง นิเทศและติดตามรายงานผลอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมชัดเจนและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาทราบ

ส่วนที่ ๓ วิธีดำเนินการ

รายงานการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในห้วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ เพื่อศึกษากระบวนการและติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค และนำเสนอผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้จัดทำรายงานได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการที่สำคัญ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑) เพื่อศึกษากระบวนการ และติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในห้วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕
- ๑.๒) เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ขอบเขตการติดตาม

การติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ มีขอบเขตด้านเนื้อหา ด้านพื้นที่ และเวลา ดังนี้

๒.๑) ขอบเขตด้านเนื้อหา

๒.๑.๑) กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค ประเด็นหลักในการติดตามมี ๔ ด้าน ประกอบด้วย

- (๑) ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
- (๒) ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
- (๓) ด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ
- (๔) ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

๒.๑.๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์

๒.๒) ขอบเขตด้านพื้นที่

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน

๒.๓) ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ - มีนาคม ๒๕๖๕

๓. นิยามศัพท์

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ หมายถึง การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ของหน่วยงานทางการศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษากลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ หมายถึง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา โดย ครอบคลุมประเด็นกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนแผน การแปลงแผนสู่การปฏิบัติ การติดตามและ รายงานผล

กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ หมายถึง ระบบหรือขั้นตอนการดำเนินการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ โดยครอบคลุมประเด็น การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและเป็น รูปธรรม การนำเทคโนโลยี มาใช้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาแบบมี ส่วนร่วมการสร้างเครือข่ายหน่วยงานการศึกษา การพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย แสงหาและระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อนแผน หมายถึง การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการสร้าง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ วิธิดีและวิธีปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงาน การจัดการความรู้และแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถออกแบบแผนงาน/โครงการเปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนการพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการจัดทำแผนแสงหาและระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

การแปลงแผนสู่การปฏิบัติ หมายถึง การวางแผนดำเนินงานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนา การศึกษากลุ่มจังหวัด การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงานระยะเวลา ผู้รับผิดชอบของแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน การดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดโครงการ/กิจกรรม มี การดำเนินงานในรูปแบบขององค์คณะบุคคล

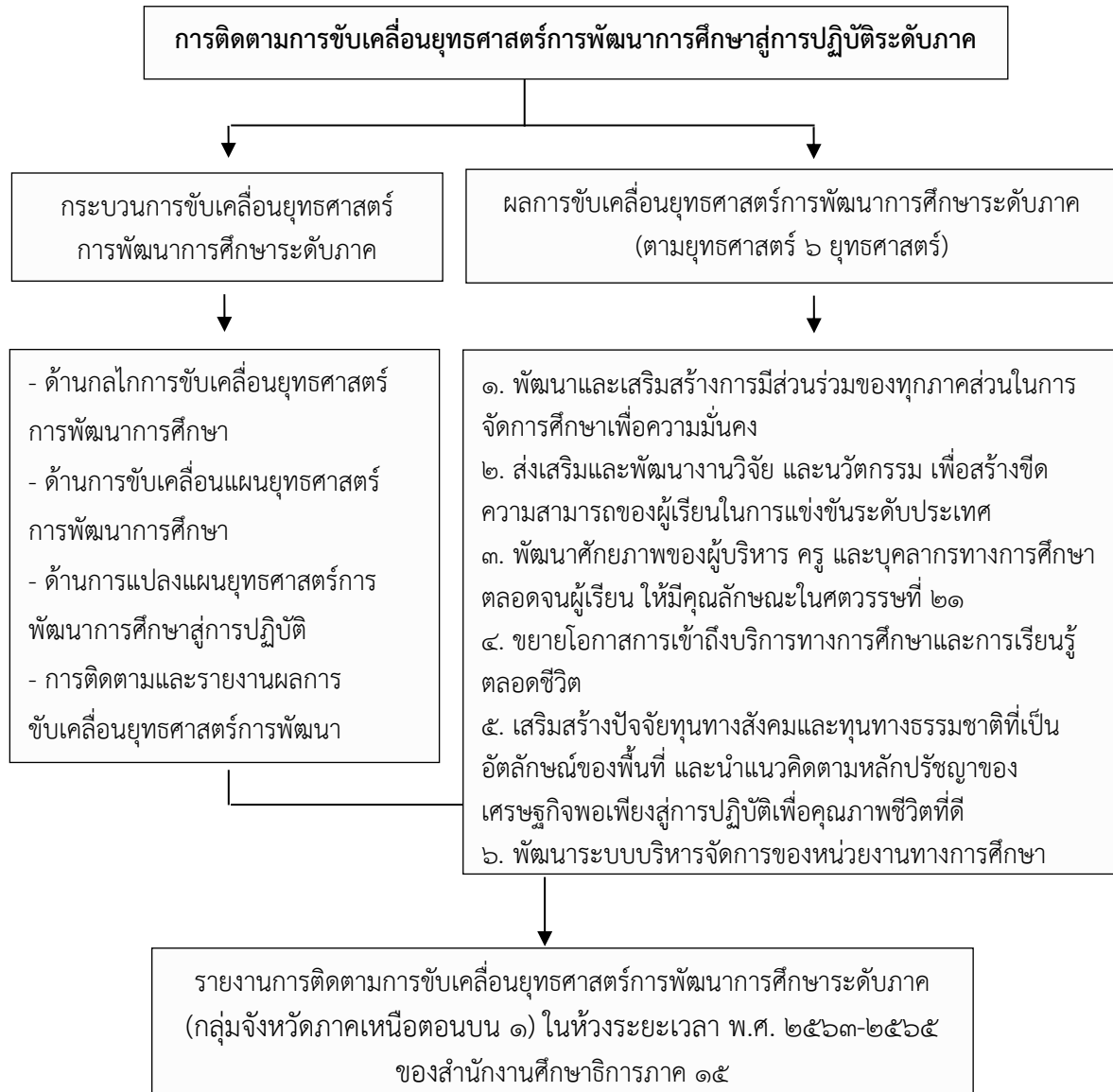
การติดตามและรายงานผล หมายถึง การติดตามผลการดำเนินงานตามแผน โดยมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการในการติดตามและรายงานผล การติดตามความก้าวหน้าของโครงการ/กิจกรรม การประเมินผล การดำเนินงานตามแผน การนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป

ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ภายใต้กรอบ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา หมายถึง ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑. พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ๒. ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีด ความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ ๓. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ ๔. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอด ชีวิต ๕. เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และ ๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

ระดับภาค หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค ของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. กรอบแนวคิด

แผนภาพที่ ๓ กรอบแนวคิดการรายงาน

๕. วิธีดำเนินการ

การจัดทำรายงานครั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการ ดังนี้

๑) ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งระเบียบกฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา

๒) กำหนดแผนการดำเนินงาน/ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๓) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค/กลุ่มจังหวัด

- ๔) จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕
- ๕) จัดประชุมสื่อสาร และรับฟังความคิดเห็นแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕
- ๖) ปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษาฯ ตามข้อเสนอแนะที่ประชุม พร้อมทั้งจัดทำรูปแบบเสนอให้ผู้บริหารเห็นชอบ
- ๗) เผยแพร่แผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ในรูปแบบเอกสาร และผ่านเว็บไซต์เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่/ผู้สนใจได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป
- ๘) จัดทำเครื่องมือด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน ๒ ชุด เกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค และผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕
- ๙) จัดส่งเครื่องมือการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่
- ๑๐) เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา และประมวลผล
- ๑๑) สรุปผลการดำเนินงานและจัดทำเอกสารรูปแบบรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

๖. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่ ๔ แห่ง ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน รวมจำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วย

๑) ศึกษาธิการจังหวัด/รองศึกษาธิการจังหวัด	จำนวน ๔ คน
๒) ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	จำนวน ๔ คน
๓) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านแผนและนโยบาย	จำนวน ๔ คน

๗. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่มีคำถามชนิดปลายเปิด จำนวน ๒ ชุด ได้แก่

ชุดที่ ๑ แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค โดยแบ่งคำถามออกเป็น ๓ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม และกลุ่มงานที่ปฏิบัติหน้าที่

ตอนที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ (Check list) ประกอบด้วย ๔ ประเด็น รวมจำนวน ๒๒ ข้อ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ตามกรอบแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ ดังนี้

- ระดับ ๕ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ ๔ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ระดับ ๓ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ ๒ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ ๑ หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายใช้เกณฑ์ของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (๒๕๕๓:๖๙) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	๔.๕๐ – ๕.๐๐	แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	๓.๕๐ – ๔.๔๙	แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติมาก
คะแนนเฉลี่ย	๒.๕๐ – ๓.๔๙	แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	๑.๕๐ – ๒.๔๙	แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติน้อย
คะแนนเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๔๙	แปลความหมายว่า มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended)

ชุดที่ ๒ แบบติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑)

โดยแบ่งคำถามตามประเด็นเป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ รวม ๗ เป้าประสงค์ ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑. พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง จำนวน ๑ เป้าประสงค์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒. ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ จำนวน ๑ เป้าประสงค์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓. พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ จำนวน ๒ เป้าประสงค์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔. ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน ๑ เป้าประสงค์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕. เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี จำนวน ๑ เป้าประสงค์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา จำนวน ๑ เป้าประสงค์

๘. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ทั้ง ๒ ชุด ดังนี้

๑) จัดส่งแบบติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน เพื่อให้ได้ข้อมูลตามแบบติดตามที่กำหนด แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์ (content analysis/synthesis)

๒) การประมวลผลสรุปจากข้อมูลทุติยภูมิ

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑) ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๙.๒) ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาการศึกษาในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

ส่วนที่ ๔

ผลการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

รายงานการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในห้วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการ และติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค และนำเสนอผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีแบบสอบถามจำนวน ๒ ชุด ได้แก่ ชุดที่ ๑ แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค และชุดที่ ๒ แบบติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ซึ่งผลการติดตามสรุปได้ดังนี้

๑. แบบสอบถามชุดที่ ๑ แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค

๑.๑ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๒	๒๒.๒๒
หญิง	๗	๗๗.๗๘
รวม	๙	๑๐๐.๐๐
อายุ		
น้อยกว่า ๓๐ ปี	-	-
๓๐ - ๓๙ ปี	๔	๔๔.๔๔
๔๐ - ๔๙ ปี	๑	๑๑.๑๑
๕๐ ปีขึ้นไป	๔	๔๔.๔๔
รวม	๙	๑๐๐.๐๐
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	๑	๑๑.๑๑
ปริญญาโท	๗	๗๗.๗๘
ปริญญาเอก	๑	๑๑.๑๑
รวม	๙	๑๐๐.๐๐
สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม		
ผู้บริหารหน่วยงาน	๑	๑๑.๑๑
ผู้อำนวยการกลุ่ม/หัวหน้ากลุ่ม	๓	๓๓.๓๓
ผู้ปฏิบัติงานแผน	๕	๕๕.๕๕
รวม	๙	๑๐๐.๐๐

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ท่านปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่ม		
กลุ่มอำนวยการ	-	-
กลุ่มบริหารบุคคล	-	-
กลุ่มนโยบายและแผน	๘	๘๘.๘๘
กลุ่มพัฒนาการศึกษา	-	-
กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล	-	-
กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน	-	-
กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน	-	-
หน่วยตรวจสอบภายใน	-	-
อื่น ๆ (ศึกษาธิการจังหวัด/รองศึกษาธิการจังหวัด)	๑	๑๑.๑๒
รวม	๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๙ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ และเพศชาย จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒ เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ช่วงอายุ ๓๐-๓๙ ปี และ ๕๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวนช่วงละ ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๔ และช่วงอายุน้อยกว่า ๔๐-๔๙ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๒ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ปริญญาโท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ เมื่อจำแนกตามสถานะผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสถานะผู้ปฏิบัติงานแผน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕ และผู้บริหารหน่วยงาน มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๒ เมื่อจำแนกกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่ พบว่า กลุ่มนโยบายและแผน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๘

๑.๒ ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่

ตารางที่ ๒ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาพรวม การปฏิบัติกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค ๔ ด้าน

ด้าน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	$\bar{X}$	S. D.	การแปลผล
๑. กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค	๔.๔๑	๐.๑๓	มาก
๒. การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค	๔.๐๖	๐.๑๕	มาก
๓. การแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคสู่การปฏิบัติ	๔.๓๖	๐.๑๑	มาก
๔. การติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค	๔.๒๕	๐.๐๖	มาก
รวม	๔.๒๗	๐.๐๔	มาก

จากตารางที่ ๒ พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๗$, S.D. = ๐.๐๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค ($\bar{X} = ๔.๔๑$, S.D.= ๐.๑๓) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๑๕)

ตารางที่ ๓ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา

รายการ	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	$\bar{X}$	S. D.	การแปลผล
๑. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการ ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจาก กศจ.	๔.๘๙	๐.๓๓	มากที่สุด
๒. การเปิดโอกาสให้ภาคีรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผน	๔.๕๖	๐.๕๓	มากที่สุด
๓. การนำเทคโนโลยี มาใช้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	๔.๑๑	๐.๖๐	มาก
๔. การสร้างเครือข่ายหน่วยงานการศึกษา	๔.๔๔	๐.๕๓	มาก
๕. การพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย	๔.๒๒	๐.๖๗	มาก
๖. การจัดระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	๔.๒๒	๐.๖๗	มาก
รวม	๔.๔๑	๐.๑๓	มาก

จากตารางที่ ๓ พบว่า ในภาพรวมด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๑$, S.D.= ๐.๑๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการ ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจาก กศจ. ($\bar{X} = ๔.๘๙$, S.D.= ๐.๓๓) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี ๒ ข้อ คือ การพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย และการจัดระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = ๔.๒๒$, S.D.= ๐.๖๗)

ตารางที่ ๔ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา

รายการ	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	$\bar{X}$	S. D.	การแปลผล
๑. การมองเป้าหมายร่วมกันสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๔.๒๒	๐.๙๗	มาก
๒. การวิเคราะห์ Gap Analysis เพื่อวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญร่วมกันของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่	๓.๖๗	๑.๐๐	มาก
๓. การจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่ประกอบด้วยโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท และโครงการอื่นๆ/ภารกิจประจำ	๔.๑๑	๐.๖๐	มาก
๔. สื่อสาร หรือถ่ายทอดยุทธศาสตร์ให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ยึดเป็นแนวทางในการแปลงไปสู่การปฏิบัติ	๔.๓๓	๐.๗๑	มาก

๕. การจัดการความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถออกแบบแผนงาน/โครงการ	๔.๑๑	๐.๙๓	มาก
๖. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนและการตัดสินใจเชิงบริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๔.๐๐	๐.๘๗	มาก
๗. การแสวงหาและระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	๔.๐๐	๐.๘๗	มาก
รวม	๔.๐๖	๐.๑๕	มาก

จากตารางที่ ๔ ในภาพรวมด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๑๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สื่อสาร หรือถ่ายทอดยุทธศาสตร์ให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ยึดเป็นแนวทางในการแปลงไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{x} = ๔.๓๓$, S.D. = ๐.๗๑) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวิเคราะห์ Gap Analysis เพื่อวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญร่วมกันของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ($\bar{x} = ๓.๖๗$, S.D. = ๐.๐๐)

ตารางที่ ๕ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ

รายการ	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
๑. การกำหนดยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ : Casual Relationship)	๔.๗๘	๐.๔๔	มากที่สุด
๒. มีข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุนการดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการ	๔.๒๒	๐.๔๔	มาก
๓. การจัดทำโครงการมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ระยะเวลา งบประมาณ กิจกรรมเป็นลำดับ และกำหนดผู้รับผิดชอบ บริหารงานที่ชัดเจน	๔.๖๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๔. กำหนดแผนการดำเนินงาน และกิจกรรมของโครงการไว้อย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้	๔.๔๔	๐.๕๓	มาก
๕. การพิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายแผนแม่บท หรือกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ	๓.๖๗	๐.๗๑	มก
รวม	๔.๓๖	๐.๑๑	มาก

จากตารางที่ ๕ พบว่า ในภาพรวมด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๓๖$, S.D. = ๐.๑๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำหนดยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ : Casual Relationship) ($\bar{x} = ๔.๗๘$, S.D. = ๐.๔๔) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุด คือ การพิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บท หรือกิจกรรมปฏิรูปประเทศ ที่จะส่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ($\bar{x} = ๓.๖๗$, $S.D. = ๐.๗๑$)

ตารางที่ ๖ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา

รายการ	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
	$\bar{x}$	S. D.	การแปลผล
๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ประเมินผล	๔.๕๖	๐.๗๓	มากที่สุด
๒. การติดตามความก้าวหน้าของโครงการ/กิจกรรม	๔.๓๓	๐.๗๑	มาก
๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามแผน	๔.๓๓	๐.๗๑	มาก
๔. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป	๓.๗๘	๐.๘๓	มาก
รวม	๔.๒๕	๐.๐๖	มาก

จากตารางที่ ๖ พบว่า ในภาพรวมด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษา มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๒๕$, $S.D. = ๐.๐๖$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ประเมินผล ($\bar{x} = ๔.๕๖$, $S.D. = ๐.๗๓$) และ ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป ($\bar{x} = ๓.๗๘$, $S.D. = ๐.๘๓$)

๑.๓ ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค

๑.๓.๑ ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา

- จังหวัดควรใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่
- ควรระดมความคิดเห็นในการกำหนดเป้าหมาย ประเด็นการขับเคลื่อน อย่างเป็นแม่แบบ ให้แก่กลุ่มจังหวัดฯ เพื่อให้สามารถนำไปเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนในจังหวัดต่อไป
- กลไกต้องกำหนดให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะหน่วยงานรัฐ/เอกชน ที่เกี่ยวข้องยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ทราบเข้าใจความหมายและประโยชน์การพัฒนาการศึกษา รวมทั้ง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาการศึกษา โดยใช้งบประมาณของรัฐ ร่วมกันพัฒนาการศึกษาไปด้วยกัน แนวทาง ทิศทางเดียวกัน ดังนั้นควรจัดงบประมาณ พัฒนาการศึกษาให้ตอบโจทย์แผนพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษาจังหวัด
- ควรให้คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ทุกระดับที่ได้รับการแต่งตั้ง มีการดำเนินการอย่างเป็น ธุรกรรมมากกว่านี้
- ควรมีกระบวนการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องและสร้างความเข้าใจให้แก่หน่วยงานระดับภาค

๑.๓.๒ ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค

- นำแม่แบบจากกลไกการขับเคลื่อน มากำหนดแนวทางการขับเคลื่อนสู่กลุ่มจังหวัดฯ อย่างครอบคลุม
- การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคต้องให้หัวหน้าหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตระหนักรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ รับผิดชอบ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล บนฐานคิดพัฒนาการศึกษาจังหวัดที่ตอกย้ำยุทธศาสตร์ชาติ
- ควรแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและหลอมรวมการจัดการศึกษาทุกจังหวัด ตอบสนอง ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
- สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่าย และสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง

๑.๓.๓ ด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคสู่การปฏิบัติ

- หน่วยงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการนำแผนไปปฏิบัติ
- ทุกหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด ควรนำแผนพัฒนาจังหวัดไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของตนเอง
- หน่วยงานในพื้นที่ยังไม่มีมีการนำยุทธศาสตร์ระดับภาค/จังหวัดแปลงไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานอย่างแท้จริง
- แจ้งแนวทางในการแปลงยุทธศาสตร์ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๓.๔ ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค

- ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการรายงานผล ควรมีการประชุมสร้างความเข้าใจ หรือมีตัวอย่างการรายงาน
- ทุกหน่วยงานควรออกแบบการติดตามร่วมกัน เพื่อได้แบบและรายงานผลการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ เพื่อรายงานและปรับปรุงพัฒนาต่อยอดต่อไป
- ควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง และนำผลการติดตามมาวิเคราะห์ เพื่อหาทางแก้ปัญหาในจุดที่ต้องได้รับการแก้ไข

๒. แบบสอบถามชุดที่ ๒ สรุปผลการติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

เป้าประสงค์ : หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

๑. โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาศึกษาพื้นที่ชายแดนจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : จังหวัดเชียงใหม่มีแผนพัฒนาศึกษาพื้นที่ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) จังหวัดเชียงใหม่และแผนปฏิบัติการพัฒนาศึกษาพื้นที่ชายแดนเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ตามภารกิจ นโยบาย และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการพัฒนาศึกษาพื้นที่ชายแดนจังหวัดเชียงใหม่ ได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

๒. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ประจำปี ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาออกตรวจ พื้นที่เสี่ยงภายนอกสถานศึกษา ในเทศกาลวันวาเลนไทน์ โดยแบ่งออกเป็น ๕ ทีม คืออำเภอฝาง อำเภอแม่สาย อำเภอไชยปราการ อำเภอเชียงดาว และอำเภอเวียงแหง ส่งผลให้นักเรียนในสังกัดและพื้นที่ใกล้เคียงได้รับการ ปกป้อง ค้ำครอง ดูแลช่วยเหลือให้มีความปลอดภัย และลดพฤติกรรมเสี่ยงในช่วงเทศกาลวันวาเลนไทน์ พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ได้ออกปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้เพิ่ม ทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ และ สพป.เชียงใหม่ เขต ๓ ได้ร่วมบูรณาการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับตำรวจ ฝ่าย ปกครอง ทหาร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดเครือข่ายในการทำงานดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็ก

๓. โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางได้จัดทำโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ศึกษาเรียนรู้พระราช กรณียกิจของพระราชาวงค์จักรี มีเจตคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง และมีคุณธรรม ให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน ได้เรียนรู้ถึงนวัตวิถีของท้องถิ่นและชุมชน มีจิตสำนึก รักและภูมิใจในท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง ผ่านกิจกรรมการอบรมโดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการจาก นักเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดในจังหวัด จำนวน ๘๗๗ คน และร้อยละ ๘๐ ของผู้เรียนได้นำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. โครงการส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ผลการดำเนินงาน : โรงเรียนได้รับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเตรียมพร้อม รับการประเมินภายนอก

๕. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

ผลการดำเนินงาน : สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา ปกป้องคุ้มครองดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการ จัด กิจกรรม ทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึงจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดใน สถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เช่น กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ต่าง ๆ ค่ายคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีป้องกันยาเสพติด กิจกรรมกีฬาป้องกันยาเสพติด เป็นต้น

๖. โครงการการดำเนินงานส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด

ผลการดำเนินงาน : ลูกเสือ เนตรนารี และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีทักษะชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีความสามัคคีและพัฒนาตนเองให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๗. โครงการเด็กตัวนิ่มจิตอาสา

ผลการดำเนินงาน : นักเรียนระดับปฐมวัย มีระเบียบวินัย รู้จักการดูแลรักษาอนุรักษ์ทรัพยากร ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และมีพฤติกรรมที่ห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ

เป้าประสงค์ : ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ

๑. โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษา

ผลการดำเนินงาน : ๑) ได้ดำเนินการประชุมชี้แจงการดำเนินงานโครงการ IFTE ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และวิเคราะห์คะแนน/จัดทำระบบสารสนเทศผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน ในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ โรงแรมคุ้มภูคำเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๒) ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการนำรูปแบบ/แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาสู่สถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ตามโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔ ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ๓) ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาเป้าหมายผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google meet จำนวน ๑๕ โรงเรียน ในโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ ๔) ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาที่มีนวัตกรรมการปฏิบัติที่ดี (Best of the best Innovation Education Chiangmai) โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓ โรงเรียน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนปิ่นสรวงแยลส์วิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โรงเรียนรัตนารัตนวิทย์ ๕) ดำเนินการการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเขียนรายงานการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาที่มีนวัตกรรมการปฏิบัติที่ดี เพื่อสถานศึกษาสามารถที่จะรายงานการพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบของงานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลักวิชาการ ซึ่งได้ดำเนินการในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ และวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๔ ณ โรงแรมวินริชิตี้ รีสอร์ท ถนนสุขุมวิทไฮเวย์ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

๒. โครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ โดยผ่านกลไกของ กศจ. ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาและระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน : ๑) จังหวัดเชียงใหม่มีแนวทางการดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ผ่านกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมพัฒนาและร่วมรับผิดชอบ อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา ๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ

พัฒนาการจัดการศึกษา ได้เข้าใจถึงกระบวนการ แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแนวใหม่ ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ๓) สถานศึกษาทุกสังกัดจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษากำหนด ๔) ศึกษาพิเศษ หรือผู้รับผิดชอบที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา ทุกสังกัด ร่วมคิด ร่วมออกแบบ สร้างเครื่องมือ การนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแต่ละสังกัด อย่างเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในระดับจังหวัดและภูมิภาค โดยดำเนินการคัดเลือกหลักสูตรอาชีพของสถานศึกษา และนำไปใช้ในสถานศึกษา จำนวน ๕ หลักสูตร ซึ่งได้ลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางดำเนินการนิเทศติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่โรงเรียนร่วมโครงการและสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนา นำเสนอ ขยายผลรูปแบบ/ร่วมเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ของจังหวัด ในระดับภาค และร่วมจัดนิทรรศการ ขยายผลรูปแบบ/แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเครือข่ายระดับจังหวัด ทำให้จังหวัดลำปางมีรูปแบบ แนวทาง หลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนสูงงานอาชีพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดลำปาง คณะกรรมการดำเนินการ นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนาโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในจังหวัดลำปาง ได้รับรู้รายละเอียด และแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนา และสถานศึกษามีรูปแบบการบูรณาการส่งเสริมมาตรฐานและเอกลักษณ์ด้านงานอาชีพ ส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน สู่ความเป็นเลิศ ภายใต้การดำรงชีวิตแบบพอเพียงอย่างยั่งยืน สู่การปฏิรูปการศึกษา

๔. โครงการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ผลการดำเนินงาน : ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดลำพูน จำนวน ๒๔ โรง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียน สามารถนำไปปฏิบัติในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. โครงการภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพ

ผลการดำเนินงาน : มีการคัดเลือกผู้เรียนที่มีความสนใจและตั้งใจในการเรียนรู้ในเรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านอาชีพและมีความประสงค์จะเรียนอย่างต่อเนื่อง

๖. โครงการ Lamphun Reading Club

ผลการดำเนินงาน : นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป จำนวน ๕๑๐ คน ตำบลละ ๑๐ คน สมาชิก Lamphun Reading Club ร้อยละ ๘๐ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แสวงหาความรู้ให้แก่ตนเอง รักการอ่าน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

๗. โครงการสนับสนุนการทำวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์ สำหรับครู นักศึกษา
ผลการดำเนินงาน : นักศึกษาได้บูรณาการคิดค้นพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และมีความคิดสร้างสรรค์
นำผลงานเข้าประกวดระดับ อศจ./ภาค/ชาติ

๘. โครงการผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านอาชีพเกษตร

ผลการดำเนินงาน : นักศึกษามีความรู้ทักษะวิชาชีพด้านเกษตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของ
สถานประกอบการ ทั้งสาขาวิชาพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ช่างเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ
การเกษตร

๙. โครงการผลิตอาชีวะศึกษาพันธุ์ใหม่ เพื่อกำลังคนที่มีสมรรถนะสำหรับอุตสาหกรรม New Growth
Engine ตามนโยบาย Thailand 4.0

ผลการดำเนินงาน : นักศึกษามีความรู้ทักษะวิชาชีพด้านการเกษตร ที่สอดคล้องกับความต้องการ
ของสถานประกอบการ ทั้งสาขาวิชาพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ช่างเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และ
เทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๑๐. โครงการ “สุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา” การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่

ผลการดำเนินงาน : ได้ผลงานสิ่งประดิษฐ์ของนักเรียนนักศึกษา และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่
ได้รับจากการทำโครงการงานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ ให้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจได้

๑๑. โครงการพัฒนาหุ่นยนต์ ABU ของวิทยาลัยการอาชีพป่าซาง

ผลการดำเนินงาน : ครู นักเรียน นักศึกษา เกิดทักษะความรู้ ประสบการณ์ในการพัฒนาและสร้าง
หุ่นยนต์

๑๒. โครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการดำเนินงาน : ๑) มีหลักสูตรสถานศึกษาครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระ และกิจกรรมผู้เรียน
๒) ครูผู้สอนของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปใช้

๑๓. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดทำหลักสูตรและจัดกระบวนการ
เรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน : ครูผู้สอนมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถ
ต่อการจัดการศึกษานอกระบบมีความสามารถในการพัฒนา ทั้งวิธีการสอนและเทคนิคการสอนโดยประยุกต์ใช้
สิ่งรอบตัวได้อย่างเหมาะสม บนพื้นฐานการวิจัยกระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๑๔. โครงการ Technology ๔.๐

ผลการดำเนินงาน : นักศึกษานำร่องสามารถใช้งานโปรแกรม Secretive Online ได้ถูกต้องและ
สามารถถ่ายทอดความรู้ได้

๑๕. โครงการสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมอาชีวศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ลำพูน และนำนักเรียนเข้าร่วมประกวดสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม

ผลการดำเนินงาน : นักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
และผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำงานวิจัยและนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ นักเรียนชั้นปีที่ ๓
ของแต่ละสาขาวิชาที่เข้าร่วมโครงการมีวิจัยและนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ที่มีคุณภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐

๑๖. โครงการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

ผลการดำเนินงาน : ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูผู้สอนในการสร้างสื่อ นวัตกรรม เพื่อ
พัฒนาทักษะ การเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยสื่อมัลติมีเดีย (สื่อประสม) ประชุมเตรียมความ

พร้อมสำหรับทำสื่อ นวัตกรรม ได้สื่อ นวัตกรรมต้นแบบเพื่อใช้ทำ คลิปวิดีโอ ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาครูผู้สอนในการสร้างสื่อ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๑๗. โครงการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติการตรวจเช็ค บำรุงรักษายานพาหนะและเครื่องใช้ไฟฟ้า

ผลการดำเนินงาน : นักเรียนแผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์และนักเรียนแผนกช่างยนต์ชั้นปีที่ ๓ มีความรู้และทักษะในการตรวจเช็คบำรุงรักษายานพาหนะและเครื่องใช้ไฟฟ้า เบื้องต้น และได้เข้าร่วมอบรม และฝึกทักษะจำนวนร้อยละ ๑๐๐

๑๘. โครงการพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน Fix it Center

ผลการดำเนินงาน : นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานด้านวิชาชีพจากการปฏิบัติจริงและบริการวิชาชีพสู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑

เป้าประสงค์ : ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาศักยภาพ ในการบริหารจัดการศึกษาและสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

๑. โครงการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่การท่องเที่ยวชุมชน (English for Local Tourism)

ผลการดำเนินงาน : ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน ๘๖ คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต ๔ มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสู่การท่องเที่ยวชุมชนที่ ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียน

๒. โครงการการเชื่อมโยงการทำงานตามมาตรฐานตำแหน่งและวิทยฐานะเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

ผลการดำเนินงาน : ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษา เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานตำแหน่งและวิทยฐานะ เพื่อความก้าวหน้าทาง วิชาชีพ ตำแหน่งครู และตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

๓. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยจังหวัดลำปางประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัย ทุกคนได้รับการดูแลและพัฒนาในการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างทั่วถึงและมีสมัย ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ความสำคัญการพัฒนาเด็กปฐมวัยและสร้างความตระหนักในบทบาทการส่งเสริม สนับสนุน ดูแล และ พัฒนাজัดการศึกษาเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยแห่งชาติประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองและพัฒนากิจการเด็กปฐมวัยปี การศึกษา ๒๕๖๓ การคัดเลือกหารูปแบบ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เป็นตัวแทนระดับจังหวัด จำนวน ๒ ผลงาน นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับภาค สร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย จังหวัดลำปาง จัดโดย สาธารณสุขจังหวัดลำปาง ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Application) โดยมีผู้เข้าร่วมอบรม ทั้งหมด ๑,๑๐๘ คน ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และนิเทศ ติดตาม การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยตาม มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๖ สังกัด สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่รับการ นิเทศ ติดตาม จำนวน ๒๙ แห่ง ในช่วงระยะเวลา ๗ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ทำให้บุคลากรในสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยทุกแห่งมีความรู้ ความเข้าใจและนำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติไปใช้เป็นแนวทางในการจัด การศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และมีข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัยสามารถเป็นข้อมูลที่จะ นำไปพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยตั้งแต่ระดับสถานศึกษาไปถึงระดับจังหวัด โดยมีภาคีเครือข่ายในการบูรณา การการดำเนินงานขับเคลื่อนและพัฒนาาร่วมกันทั้งภายในสังกัดและต่างสังกัด/กระทรวง

๔. โครงการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สพม.

ผลการดำเนินงาน : โรงเรียนในสังกัด สพม.ได้รับการนิเทศ และสถานศึกษาจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

๕. โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลด้วยเทคโนโลยีทางไกล (Distance Learning)

ผลการดำเนินงาน : ๑) โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกล (Distance Learning Standards) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ๒) ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการซ่อมบำรุง และดูแลรักษาอุปกรณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมรูปแบบใหม่ (NEW DLTV) ทุกคน ผ่านการทดสอบก่อนเข้ารับการอบรม (Pre-Test) และหลังการอบรม (Post-Test) ผ่านระบบออนไลน์ Google Form

๖. โครงการพัฒนาทักษะครู กศน. ต้นแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ผลการดำเนินงาน : ครู กศน. มีทักษะและสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่จำเป็นในยุคดิจิทัลและมีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

๗. โครงการพัฒนาการส่งเสริมศักยภาพการตรวจ ติดตามความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

ผลการดำเนินงาน : นักเรียนและนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดลำพูน ได้รับการปกป้อง แก้ไข คุ้มครอง และส่งเสริมประพฤติดู และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อบังคับของสถานศึกษา มีความประพฤติเหมาะสมกับสภาพและวัย ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียนและนักศึกษาในสถานการณ์ฉุกเฉิน

๘. โครงการค่ายคุณธรรมนำชีวิต

ผลการดำเนินงาน : เด็กเยาวชนได้เข้าใจหลักการพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง และสามารถน้อมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างเหมาะสม

๙. โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ผลการดำเนินงาน : อบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคนิค/วิธี การจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทักษะ คุณลักษณะ และความสามารถของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ออนไลน์” ผ่านระบบ Google meet ให้กับครูผู้สอน ป.๔ - ป.๖ โรงเรียนในสังกัด จำนวน ๗๙ โรง จำนวน ๑ ครั้ง

๑๐. โครงการพัฒนาคุณภาพภาษาไทย ร่วมใจพิชิตอ่านเขียน นำผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ ๒๑

ผลการดำเนินงาน : ได้รูปแบบและตัวอย่างการจัดนิทรรศการแสดงผลงาน Best Practices โรงเรียนที่สอนภาษาไทยประสบผลสำเร็จระดับเขตพื้นที่

เป้าประสงค์ : ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑

๑. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : ๑) เด็กปฐมวัย (อายุ ๓-๖ ปี) ทุกคน ได้รับการดูแล พัฒนา จัดประสบการณ์ การเรียนรู้ และจัดการศึกษาให้มีพัฒนาการสมวัยในทุกด้าน ๒) สถานศึกษา/สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ได้รับการนิเทศ ติดตามการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัย มีคุณภาพระดับผ่านเกณฑ์ ขึ้นต้นตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาหน่วยงานแต่ละสังกัดกำหนด จำนวน ๒๕ อำเภอ ๓) ผู้บริหารครู ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน จำนวน ๘๐๐ คน ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้ความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนัก

และเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล พัฒนาและจัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยที่หลากหลาย (หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยในสังกัดเอกชนแบบออนไลน์)

๒. โครงการ Innovations For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาไทย

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางได้จัดทำศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศนวัตกรรม และงานวิจัยทางการศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ดำเนินการจัดนิทรรศการ นำเสนอ คัดเลือก นวัตกรรมการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลในระดับจังหวัด และนำเสนอในระดับภาค ซึ่งมีสถานศึกษาในจังหวัดลำปางเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๒ แห่ง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนานวัตกรรมด้วยกระบวนการวิจัย สำหรับสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ และดำเนินการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสร้างการรับรู้ สร้างข้อตกลงและวางแผนร่วมกัน (partnership agreement & action planning) จากการทำโครงการทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางมีข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน มีนวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล จำนวน ๒๒ นวัตกรรม, มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตามและประเมินผล ๓ วิธี, มีการขยายผล เผยแพร่ นวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล ๒ ช่องทาง, มีเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับจังหวัด และ Supervisor Teams เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับจังหวัด ซึ่งจะส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนในสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) เพิ่มขึ้น

๓. โครงการ ศธ. จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการ ศธ. จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร และบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง รวมไปถึงสร้างความสัมพันธ์ด้านสังคม และเป็นการขัดเกลาทางด้านจิตใจ ให้รู้คุณค่าของการแบ่งปัน การช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตสาธารณะ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยดำเนินกิจกรรมจิตอาสาเก็บกวาดขยะบริเวณในวัด ทำความสะอาดโบสถ์ วิหาร โรงเรียนปริยัติธรรมวัดม่อนจำศีล ตัดต้นไม้ภายในบริเวณรอบๆ วัด ในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ วัดม่อนจำศีล ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง โดยมีลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร และข้าราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดลำปาง รวมประมาณทั้งสิ้น ๘๐๔ คน ทุกคนได้ร่วมด้วยช่วยกันปฏิบัติภารกิจได้อย่างเป็นอย่างดี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทุกคนมีจิตอาสา เสียสละ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม และมีผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๘๘

๔. โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ระดับปฐมวัย

ผลการดำเนินงาน : ๑) ครูปฐมวัย และบุคลากรทางการศึกษาทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีผลปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ๒) โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ให้กับเด็กปฐมวัยครอบคลุมทุกกิจกรรม อย่างมีคุณภาพ ยั่งยืน และเป็นแบบอย่างได้ ๓) ได้ข้อมูลครูปฐมวัยที่ไม่เคยผ่านการอบรมขั้นพื้นฐาน เพื่อวางแผนการดำเนินการจัดอบรมขั้นพื้นฐาน การเตรียมหลักสูตรการอบรม วางแผน

กำหนดปฏิทินการดำเนินการอบรม ๔) โรงเรียนมีผลปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

๕. โครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์สู่การบูรณาการเพื่อจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ผลการดำเนินงาน : สถานศึกษามีกิจกรรมด้านความมั่นคง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความตระหนักและความภาคภูมิใจในความเป็นลำพูน มีการเรียนรู้ให้นักเรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต

๖. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

ผลการดำเนินงาน : ได้ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมโครงการ ซึ่งสถานศึกษาในสังกัด กศน. ได้ยกระดับเป็นสถานศึกษาสีขาว ในระดับเงินทั้ง ๘ แห่ง

๗. โครงการสถานศึกษาพอเพียงท้องถิ่น

ผลการดำเนินงาน : มีการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและการให้นักเรียนเข้าศึกษาศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ครูและนักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

๘. โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ผลการดำเนินงาน : ผู้เรียนทุกช่วงวัยมีความรักสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๙. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน : ผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้ ที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย ได้รับการส่งเสริมนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอนและมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน

๑๐. โครงการโรงเรียนธนาคาร

ผลการดำเนินงาน : นักเรียน ครู และบุคลากร ในโรงเรียน มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการออม

๑๑. โครงการผลิตอาชีวศึกษาพันธุ์ใหม่ เพื่อกำลังคนฯ ที่มีสมรรถนะสำหรับอุตสาหกรรม New Growth Engine ตามนโยบาย Thailand ๔.๐

ผลการดำเนินงาน : นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ทักษะวิชาชีพด้านเกษตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ทั้งสาขาวิชาพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ข่างเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๑๒. โครงการสัมมนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน : ๑) นิสิตได้รับความรู้ ที่จะพัฒนาตนเองและเพิ่มประสิทธิภาพต่อการเรียนมากยิ่งขึ้น ๒) นิสิตมีความคิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพ มีภาวะผู้นำอย่างเหมาะสม มีความสามัคคีในการทำกิจกรรมร่วมกัน

๑๓. โครงการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ผลการดำเนินงาน : คณะครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษาและตระหนักให้มีความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าประสงค์ : ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม และเสมอภาค
อย่างมีคุณภาพ

๑. โครงการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเพื่อผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ

ผลการดำเนินงาน : ๑) การคัดเลือกเด็กเพื่อรับทุนการศึกษาพระราชทาน รุ่นที่ ๑๓ โครงการทุนการศึกษาพระราชทานฯ ปี ๒๕๖๔ ภายใต้ “มูลนิธิทุนการศึกษาพระราชทาน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (ม.ท.ศ.)” ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว โดยใช้งบประมาณแต่ละกิจกรรม ดังนี้

- ประชุมชี้แจงรับทราบนโยบาย Video Conference
- การสัมภาษณ์นักเรียนผ่านระบบ Video Conference
- การประชุมพิจารณาคัดเลือก ครั้งที่ ๒
- การลงพื้นที่เชิงประจักษ์

และ ๒) การคัดเลือกเด็กดีเด่น เนื่องในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๕

๒. โครงการดำเนินงานจัดการศึกษาโดยครอบครัว สพป.เชียงใหม่ เขต ๔

ผลการดำเนินงาน : ๑) ผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัว จำนวน ๑๖ บ้านเรียน ผู้เรียน จำนวน ๑๗ ราย ๒) ศูนย์การเรียนรู้โดยองค์กรชุมชน (มอวาที) จำนวน ๑ ศูนย์ ผู้เรียน จำนวน ๖๓ คน ๓) ศูนย์การเรียนรู้โดยองค์กรเอกชน(พัฒนาเอเชีย) จำนวน ๑ ศูนย์ ผู้เรียน จำนวน ๕๑ คน

๓. โครงการส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อเพิ่มทักษะอาชีพและการมีงานทำ ขจัดความเหลื่อมล้ำของเด็กด้อยโอกาสในจังหวัดลำปาง

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางได้ดำเนินการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิต ตลอดจนทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อโลกการทำงาน จัดให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการประเทศและทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในจังหวัดลำปาง โดยดำเนินการแนะแนวการดำเนินงานต่อสัจจรสานพลังความร่วมมือทางการศึกษาจังหวัดลำปางระหว่างผู้จัดโครงการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดลำปาง ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดลำปาง การจัดสอบคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดลำปางเข้าร่วมโครงการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของจังหวัดลำปาง จำนวน ๑๒ คน เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมพระบาท ๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง และดำเนินกิจกรรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับในจังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ร่วมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๐ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ประสานความร่วมมือในการพัฒนานักเรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ให้มีทักษะด้านอาชีพในการเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานมีฝีมือ” มีรายได้ช่วยเหลือครอบครัว มีความมั่นคงทางอาชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งมีนักเรียนเข้ามีนักเรียนที่จบหลักสูตรการฝึกอบรมจำนวน ๑๕ คน ดังนี้ ๑. จบหลักสูตรการฝึกอบรมและมีการมีงานทำ จำนวน ๘ คน ดังนี้ ๑)บริษัท เชียงแสงลำปาง จำกัด จำนวน ๑ คน ๒)บริษัท ดีเพนท์(ลำปาง) จำนวน ๓ คน ๓)อู่ณัฐภัทร การช่าง จ.ลำปาง จำนวน ๑ คน ๔) อู่โปรซอฟ ลำปาง จำนวน ๑ คน ๕)อู่ช่างตึง จังหวัดลำปาง จำนวน ๑ คน และ ๖)อู่แกะหนัง (เกาะคา) จังหวัดลำปาง จำนวน ๑ คน ๒. จบหลักสูตรการฝึกอบรมแต่ยังไม่มีการมีงานทำ จำนวน ๗ คน ซึ่งในกรณีนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯและจบหลักสูตรการฝึกอบรมที่ยังไม่มีการมีงานทำ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ (สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๐ ลำปาง) ได้ทำหนังสือราชการประสานงานไปยังสำนักงานจังหวัดลำปางเพื่อจัดเตรียมตลาดแรงงานรองรับต่อไป

๔. โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนวการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับเด็กพิเศษ
ผลการดำเนินงาน : เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ได้รับการส่งต่อ และพัฒนาตามศักยภาพ
๕. โครงการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา
ผลการดำเนินงาน : ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถทำงานในสถานประกอบการ ประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาต่อ ร้อยละ ๑๐๐
๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย
ผลการดำเนินงาน : ๑) เด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนจังหวัดลำพูน ได้รับสื่อเพื่อเสริมสร้างพัฒนาที่เหมาะสมตามวัย ๒) เด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนจังหวัดลำพูน ได้รับอาหารเสริมสำหรับเด็ก ๓) สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนปฏิบัติตามแนวทางและมาตรฐานตามที่กระทรวงกำหนด และในการสนับสนุนสื่อเพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน และสนับสนุนด้านสื่อเพื่อเป็นกำลังใจในการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในการดูแลเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๔) เป็นการเสริมพลังในการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน
๗. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่
ผลการดำเนินงาน : ครูปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจ การตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย และการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแล พัฒนาและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
๘. โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนรวม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
ผลการดำเนินงาน : มีข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวมที่ถูกต้องตามความพิการของแต่ละประเภท และจัดส่งข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวม ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกำหนด
๙. โครงการการขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ผลการดำเนินงาน : นักเรียนที่ประสบปัญหาได้รับการดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาเป็นการเบื้องต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าประสงค์ : ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความภูมิใจในอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๑. โครงการศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผลการดำเนินงาน : โรงเรียนเข้าร่วมโครงการครบทั้ง ๔ โรงเรียน แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาของสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีคุณภาพในด้าน ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง อยู่ในระดับดีขึ้นไป
๒. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นพลเมืองของเยาวชนในระดับบอบประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยให้ยั่งยืน กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย ประจำปี ๒๕๖๔
ผลการดำเนินงาน : ๑) นักเรียน นักศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสถาบันนิติบัญญัติ อย่างเท่าเทียม โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการเป็นเครือข่ายของรัฐสภา มีตระหนักในหน้าที่ความเป็นพลเมือง และวิถีประชาธิปไตยโดยสามารถน้อมนำศาสตร์พระราชาใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวทางประชาธิปไตย ๒) เป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและกระบวนการทางนิติบัญญัติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๓) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ทุกสังกัด ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและสนับสนุน

ความเป็นพลเมืองของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยให้ยั่งยืน กิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย ประจำปี ๒๕๖๔ เป็นอย่างดี นับว่าเป็นการส่งเสริมเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังเป็นบุคลากรสำคัญของชาติ เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม มิตติระหนักในหน้าที่ความเป็นพลเมือง และวิถีประชาธิปไตยโดยสามารถน้อมนำศาสตร์พระราชามาใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวทางประชาธิปไตย

๓. โครงการถนนเด็กศิลป์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางได้ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีพื้นที่สร้างสรรค์ ทางด้านศิลปะ งานฝีมือ เผยแพร่ผลงานกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ มีส่วนร่วมในการสร้างบทบาททางสังคม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมาธิ อารมณ์ เสริมสร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจในตนเองการเข้าสังคมให้กับเด็กและเยาวชน โดยจัดกิจกรรมถนนเด็กศิลป์ ในงาน “เดิน กิน ชิม เที่ยว” ทุกวันเสาร์แรกของเดือน รวม ๔ ครั้ง ณ ถนนริมแม่น้ำวัง ตำบลหัวเวียง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง มีรูปแบบกิจกรรมร้อยลูกปัดไม้ สร้างสรรค์จินตนาการเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถออกแบบประดิษฐ์ร้อยสร้อยลูกปัดไม้ เป็นสร้อยข้อมือ สร้อยคอ พวงกุญแจ งานศิลปะ วาดรูป ระบายสีไม้ สีเทียน สีน้ำมัน ฯลฯ ทำให้เด็ก และเยาวชน ได้มีส่วนร่วมกิจกรรม ได้แสดงออก กล้าคิด กล้าทำ ในทางสร้างสรรค์ตามจินตนาการและเป็นประโยชน์ อย่างมีความสุขและสนุกสนาน มีการพัฒนาสมาธิ อารมณ์ ความมั่นใจและความภาคภูมิใจในตนเอง และมีพื้นที่ปลอดภัย สร้างสรรค์ ทางด้านศิลปะ งานฝีมือ เผยแพร่ผลงานกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์

๔. โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางดำเนินโครงการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาให้สามารถเป็นแบบอย่างได้อย่างยั่งยืน และส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาทุกสังกัดที่ไม่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ โดยประชุมเจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน จัดทำประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินออกประเมินสถานศึกษาพอเพียง จำนวน ๑๐ แห่ง และนิเทศสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียน การสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓ แห่ง

๕. โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการดำเนินงาน : ๑) มีศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

๑ ศูนย์ ๒) สถานศึกษาพอเพียงได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ระดับเขตพื้นที่ จำนวน ๘ โรง ๓) สถานศึกษาในสังกัด สามารถประเมินและให้บริการเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

๖. โรงเรียนปลอดภัย

ผลการดำเนินงาน : ๑) สพป.ลพ.๑ มีงานวิจัย เรื่องการศึกษาการดำเนินการจัดการขยะในโรงเรียนปลอดภัย ๒) การจัดให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนรู้จักคัดแยกขยะ และการนำขยะประเภทขวด แก้ว กระดาษ พลาสติก เหล็ก ฯลฯ กลับไปใช้งานใหม่หรือจัดจำหน่าย

๗. โครงการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน : คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ชุมชน ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การลดการใช้พลังงาน การจัดการขยะ การลดการใช้สารเคมี และการผลิต การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นวิถีชีวิตตามหลักทฤษฎีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๘. โครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามปรัชญาพ่อหลวง

ผลการดำเนินงาน : นักเรียน นักศึกษา ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกผัก เลี้ยงปลา เพื่อดำรงชีพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง

๙. โครงการอนุรักษ์พันธุพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลการดำเนินงาน : นักเรียน นักศึกษา มีความสามัคคี และมีความเข้าใจและเห็นในความสำคัญของพันธุ์พืช และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน นักศึกษามีความรักและหวงแหนพันธุ์พืช

๑๐. โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ผลการดำเนินงาน : สถานศึกษาทั้ง ๘ แห่ง ในสังกัดสำนักงาน กศน. ได้ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ ภารกิจ ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ของสถานศึกษา โดยจำแนกประเภทกิจกรรมตามงบประมาณและกลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพบริบทพื้นที่ ได้แก่ การอบรมอาชีพพระยะสัน อบรมส่งเสริมอาชีพของประชาชน ตั้งแต่ ๓๑ ชั่วโมง ขึ้นไป การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน งบประมาณศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กิจกรรมหนึ่งอำเภอหนึ่งอาชีพ เป็นต้น

๑๑. โครงการโรงเรียนพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัด

ผลการดำเนินงาน : ๑) นักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๒) ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและแนวทางการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

๑๒. โครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลการดำเนินงาน : คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ชุมชน ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การลดการใช้พลังงาน การจัดการขยะ การลดการใช้สารเคมี และการผลิต การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นวิถีชีวิตตามหลักทฤษฎีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑๓. โครงการสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน : ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและสามารถเตรียมการรับการประเมินตามเกณฑ์ของหน่วยงานผู้ประเมิน ๒) สถานศึกษาสามารถดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินและให้บริการเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ๓) ลดขยะ ประเภท โฟมและพลาสติก

๑๔. โครงการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาพอเพียงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สำนักงาน กศน. จังหวัดลำพูน ประจำปี ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : เตรียมบ่อ ฝักรถ จานวน ๔ บ่อ ขยะทุกประเภทที่ผ่านการคัดแยกแล้วนำไปฝังกลบ ๑๐๐%

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา

เป้าประสงค์ : หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

๑. โครงการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : ๑) จังหวัดเชียงใหม่มีแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจ นโยบาย และเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทพื้นที่ และมีการปรับปรุงแผนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ๒) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่มีแผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๓) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่มีข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาการศึกษา

๒. โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงปรับกิจกรรมเป็นการนิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำช่วยเหลือการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการใช้นวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา โดยออกนิเทศโรงเรียนนาร่อง คือ โรงเรียนบ้านแม่ทะลบ และมีโรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านแม่ขี โรงเรียนบ้านห้วยต้นตอง และโรงเรียนบ้านห้วยผาย (ไชยปราการ) มีผู้บริหารสถานศึกษาและครูเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๕๐ คน

๓. โครงการป้องกันการทุจริตด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางดำเนินการจัดการฝึกอบรม โดยเชิญวิทยากรผู้มีความรู้และประสบการณ์ บรรยายให้ความรู้เรื่องหลักการสำคัญของ พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบ กฎกระทรวง ภายใต้ พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้าง ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง และข้อสังเกตข้อทักท้วงที่สำคัญ เกี่ยวกับการบริหารงานการเงิน บัญชี และพัสดุ แก่ผู้บริหารและบุคลากรสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมพระบาท ๑ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง โดยผู้เข้าร่วมอบรมโครงการป้องกันการทุจริตด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง จำนวน ๔๘ คน มีความพึงพอใจต่อภาพรวมของการดำเนินโครงการ ๔ ด้าน คือ (๑) ด้านวิทยากร (๒) ด้านสถานที่ ระยะเวลา อาหาร (๓) ด้านความรู้ ความเข้าใจ (๔) ด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๑๓$ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๖๕) โดยด้านที่ผู้เข้าร่วมการอบรมพึงพอใจมากที่สุด คือ สถานที่ ระยะเวลา อาหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = ๔.๕๙$ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๗๙) รองลงมา คือ ด้านวิทยากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๔๐$ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๓) ด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๐๖$ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๘) และด้านความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๔.๐๓$ เป็นร้อยละ ๘๐.๕๑)

๔. โครงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง เพื่อรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสู่การปรับเปลี่ยนเป็นองค์กรดิจิทัล

ผลการดำเนินงาน : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปางพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพให้บุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาตนเอง ให้มีทักษะ ด้านดิจิทัลในระดับที่สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดลำปาง เพื่อรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสู่การปรับเปลี่ยนเป็นองค์กรดิจิทัล” มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดลำปาง เข้าร่วมการประชุม จำนวนร้อยละ ๑๐๐ และผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมอยู่ในระดับ

มาก คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖๐ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่/หรือถ่ายทอดได้ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๖๐

๕. โครงการพัฒนาด้านดิจิทัล Digital Literacy

ผลการดำเนินงาน : ๑) ครู กศน.นำความรู้ที่ได้ดำเนินการขยายผลการอบรมหลักสูตรการใช้งานโปรแกรมสำนักงาน เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ๒) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างโอกาสการมีงานทำ ส่งเสริมการตลาด และการโปรโมทให้กับสินค้าในชุมชนท้องถิ่น

๖. โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร กศน.ลำพูน

ผลการดำเนินงาน : หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน. มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วมากขึ้น

๗. โครงการศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ

ผลการดำเนินงาน : ๑) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ตามทักษะวิชาชีพ และและศักยภาพของตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบริหารจัดการศึกษาทุกแห่ง

๘. โครงการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการดำเนินงาน : นักเรียน นักศึกษา พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และนักเรียน นักศึกษาสามารถพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศได้

๙. โครงการ ศธ. จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์

ผลการดำเนินงาน : ลูกเสือ เนตรนารี สมาชิกยุวกาชาด สมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหารผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาเนตรนารี ผู้บังคับบัญชายุวกาชาด ผู้บังคับบัญชาผู้บำเพ็ญประโยชน์ ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารนักศึกษาวิชาทหาร ในจังหวัดลำพูน จิตอาสา บุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันทำความสะอาดบริเวณลานอนุสาวรีย์ พระนางจามเทวี และบริเวณโดยรอบ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๓

๑๐. โครงการส่งเสริม พัฒนาความเข้มแข็งงานแนะแนวในสถานศึกษาและการทำงานจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ

ผลการดำเนินงาน : จัดการประชุมด้วยระบบออนไลน์ให้แก่สถานศึกษาจำนวน ๗๙ โรงเรียน ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ ตามความถนัด และความต้องการของตนเอง ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ นักเรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษามีทักษะทางสาขาอาชีพและสมรรถนะทางสาขาอาชีพ อย่างน้อย ๑ สาขาอาชีพ

๑๑. โครงการความร่วมมือการผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข

ผลการดำเนินงาน : อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ผู้ดูแลผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่จังหวัดลำพูน จำนวน ๖๐ คน อบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยผู้สูงอายุ และปฏิบัติต่อผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการเตรียมการรองรับระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวในท้องถิ่น ชุมชนและพัฒนาศักยภาพตนเอง ภาควิชาที่ทำงานด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในระยะยาวได้

๑๒. โครงการตรวจติดตามการใช้จ่ายเงินอุดหนุนทุกประเภทของโรงเรียนเอกชนและตรวจติดตามสถานการณ์ขอจัดตั้ง การจัดการเรียนการสอน รวมถึงการเลิกล้มกิจการของโรงเรียนนอกระบบ การประชุมผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระบบและนอกระบบของโรงเรียนเอกชนในกำกับของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน : โรงเรียนเอกชนได้รับเงินอุดหนุน/มีการบริหารจัดการเงินอุดหนุน/ได้รับการตรวจติดตามสถานะของการจัดการเรียนการสอน และการเลิกล้มกิจการของโรงเรียนเอกชนถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับกฎหมาย

๑๓. โครงการพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการดำเนินงาน : โรงเรียนมีความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำไปปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพภายใน

ส่วนที่ ๕

อภิปรายผล ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

รายงานการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิวรรษ-เวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการ และติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค และนำเสนอผลการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและทบทวนเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่ ๔ แห่ง ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน รวมจำนวน ๑๒ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีแบบสอบถามจำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ ๑ แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) และฉบับที่ ๒ แบบติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิวรรษ-เวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ดำเนินการโดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ (จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

๑. อภิปรายผล

จากการศึกษากระบวนการขับเคลื่อน และผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิวรรษ-เวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ มีประเด็นที่ค้นพบและนำมาอภิปราย ดังนี้

(๑) ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๙ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๕ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๒ คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ และเพศชาย จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒ เมื่อจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ช่วงอายุ ๓๐-๓๙ ปี และ ๕๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด จำนวนช่วงละ ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๔ และช่วงอายุน้อยกว่า ๔๐-๔๙ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าปริญญาโท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ เมื่อจำแนกตามสถานะผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสถานะผู้ปฏิบัติงานแผน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕ และผู้บริหารหน่วยงานมีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑ เมื่อจำแนกกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่ พบว่า กลุ่มนโยบายและแผน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๘

(๒) ภาพรวมของกระบวนการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = ๔.๒๗ , S.D. = ๐.๐๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ๔ ด้าน คือด้านกลไกการขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ และด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ($\bar{x} = ๔.๔๑$, $S.D. = ๐.๑๓$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ($\bar{x} = ๔.๐๖$, $S.D. = ๐.๑๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาศึกษา และแผนปฏิบัติการ ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจาก กศจ. ($\bar{x} = ๔.๘๙$, $S.D. = ๐.๓๓$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีอยู่ ๒ ข้อ คือ การวิเคราะห์ Gap Analysis เพื่อวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญร่วมกันของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ ($\bar{x} = ๓.๖๗$, $S.D. = ๑.๐๐$) และการพิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บท หรือกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ($\bar{x} = ๓.๖๗$, $S.D. = ๐.๗๑$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค พบว่า ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาศึกษา และแผนปฏิบัติการ ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจาก กศจ. ($\bar{x} = ๔.๘๙$, $S.D. = ๐.๓๓$) ซึ่งสอดคล้องกับ มนต์ภัสร์ มโนการณ (บทคัดย่อ : ๒๕๖๑) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิรูปการศึกษาขึ้นพื้นฐานกับการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิรูปการศึกษาของหลายประเทศและในหลายจังหวัดของประเทศไทย ได้นำแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่มาใช้ โดยการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีอำนาจในตัดสินใจ ออกแบบการจัดการศึกษาที่มุ่งแก้ไข้ปัญหาของพื้นที่ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความรับผิดชอบต่อผลของการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ สามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของบริบทพื้นที่ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ข้อที่มีความค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กศจ. ที่ประกอบไปด้วยองค์คณะจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

(๓) ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค ประเด็นแรก ตัวอย่างข้อเสนอแนะที่ว่า “กลไกต้องกำหนดให้ทุกภาคส่วนไม่ว่าจะหน่วยงานรัฐ/เอกชน ที่เกี่ยวข้องยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ทราบเข้าใจความหมายและประโยชน์การพัฒนาศึกษา รวมทั้งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาศึกษา โดยใช้งบประมาณของรัฐร่วมกันพัฒนาศึกษาไปด้วยกันแนวทาง ทิศทางเดียวกัน ดังนั้นควรจัดงบประมาณพัฒนาศึกษาให้ตอบเจ้ทย์แผนพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาจังหวัด” ข้อเสนอแนะดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์ภัสร์ มโนการณ (บทคัดย่อ : ๒๕๖๑) พบว่า แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาด้วยการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จ ควรมี ๖ ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ๑) กระจายอำนาจ ให้ความอิสระและเพิ่มอำนาจการตัดสินใจให้กับผู้รับผิดชอบหลักในพื้นที่ ๒) เสริมสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ และจิตสำนึกรับผิดชอบของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ๓) พัฒนาระบบความรับผิดชอบต่อการศึกษา ทั้งด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตที่มีความสัมพันธ์กัน ๔) พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่ให้พร้อมใช้ ๕) ปรับระบบการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานเชิงรุก และ ๖) เปิดพื้นที่ร่วมพัฒนา เสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ประเด็นที่สอง ตัวอย่างข้อเสนอแนะที่ว่า “ควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง และนำผลการติดตามมาวิเคราะห์ เพื่อหาทางแก้้ปัญหาในจุดที่ต้องได้รับการแก้ไข ” ข้อเสนอแนะดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (บทสรุปสำหรับผู้บริหาร : ๒๕๕๙) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบระบบการติดตามและประเมินผลการพัฒนาศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยเพื่อหาสาเหตุของปัญหาในเชิงลึกซึ่งจะเป็น

ส่วนที่สะท้อนจากการติดตามและประเมินผลระบบการศึกษา (ตามตัวชี้วัด) หากมีตัวชี้วัดใดสะท้อนว่ามีปัญหา ก็ควรนำมาเป็นโจทย์ในการติดตามและประเมินผลด้วยการวิจัยต่อไป

(๔) ผลการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ตามประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ๒) ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ ๓) พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ ๔) ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๕) เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางธรรมชาติที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และ ๖) พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา จำนวน ๗ เป้าประสงค์ พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้ง ๔ แห่ง ได้ดำเนินการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ทั้ง ๖ ข้อ และมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดทุกสังกัด ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวอย่าง โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง โดยดำเนินการร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่โรงเรียนร่วมโครงการและสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนา นำเสนอ ขยายผลรูปแบบ/ร่วมเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ของจังหวัด ในระดับภาค และร่วมจัดนิทรรศการ ขยายผลรูปแบบ/แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเครือข่ายระดับจังหวัด ทำให้จังหวัดลำปางมีรูปแบบ แนวทางหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่งานอาชีพ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดลำปาง เป็นต้น

๒. ปัญหา อุปสรรค

จากการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในทวิงระยะเวลาดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ พบว่ามีปัญหาอุปสรรคสำคัญ ๆ ดังนี้

๑) การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ในการสื่อสารสร้างการรับรู้ และทบทวนทิศทางการพัฒนาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด ใช้รูปแบบการจัดประชุมฯ ซึ่งพบว่าในบางปีงบประมาณได้ดำเนินการล่าช้า หรือคาบเกี่ยวช่วงเวลาที่หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาฯ ทำให้หน่วยงานในพื้นที่ไม่รับทราบทิศทางการพัฒนาระดับภาค จึงไม่เกิดการขับเคลื่อนเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับภาคสู่ระดับจังหวัดอย่างแท้จริง

๒) การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พบประเด็นที่สำคัญ อาทิ

๒.๑) ด้านบุคลากร จำนวนบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดไม่เพียงพอ ยังไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง รวมถึงข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน เนื่องจากบุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๒.๒) ด้านความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการภาค ในประเด็นการติดตามรายงานผล ซึ่งพบว่าบางปีมีการรายงานล่าช้า บางปีไม่มีการรายงานผล ซึ่งปัญหาอาจเกิดจากบุคลากรในการปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ ไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง และไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

๒.๓) ด้านการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัด พบว่ามีการรายงานโครงการที่เป็นของหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดค่อนข้างน้อย และโครงการส่วนใหญ่ยังมีหน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการเป็นจำนวนน้อย และไม่สะท้อนการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง

๓) เนื่องจากปัจจุบันอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และรัฐบาลได้ประกาศใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

๓. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

๑) การติดตามประเมินผล เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผลความก้าวหน้า วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ ดังนั้นทุกหน่วยงานจึงควรเห็นถึงความสำคัญ และให้ความร่วมมือกับการติดตาม และรายงานผล รวมถึงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๒) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ควรส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน การสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ สำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านแผนและยุทธศาสตร์ในหน่วยงานระดับพื้นที่ เพื่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ

๓) หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ โดยเฉพาะสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับแผนยุทธศาสตร์/แผนพัฒนาการศึกษาระดับภาค/กลุ่มจังหวัด โดยการนำยุทธศาสตร์แปลงสู่การปฏิบัติหรือถ่ายทอดลงสู่แผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด เช่นเดียวกับแผนอื่นๆ

๔) บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ เช่น การใช้เทคโนโลยี (ICT Literacy) การวิเคราะห์ปัญหาให้ถูกจุด (Critical Thinking) การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking) ฯลฯ เพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถประยุกต์ ปรับตัวและยืดหยุ่นได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๕) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการหน่วยงานทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม แสวงหาและระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของภาคไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ โดยภาคควรกำหนดทิศทางและกรอบแนวทางการดำเนินการภายใต้ภารกิจของแต่ละหน่วยงานทางการศึกษาให้ชัดเจน อย่างเป็นรูปธรรม

๖) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาควรนำข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการของหน่วยงานทางการศึกษา ข้อมูลสารสนเทศที่รอบด้านทุกมิติ ตรงกับสภาพจริงและบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผน และการตัดสินใจเชิงบริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงมีการใช้เทคโนโลยีเป็นกลไกการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม

๗) ควรมีการจัดระบบการกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินการตามแผน ผ่านระบบ ICT อย่างต่อเนื่อง เพื่อความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องและสามารถรับรู้ผลการดำเนินงานได้รวดเร็วขึ้น และนำผลมาพัฒนาปรับปรุงและเป็นแนวทางในการจัดทำแผนในปีต่อไป

๘) ปรับเปลี่ยนกิจกรรม/รูปแบบการดำเนินงาน หรือมีแผนรองรับในภาวะฉุกเฉิน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เช่น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานและกำกับติดตาม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

๑) ในการศึกษาผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค ยังมีประเด็นที่น่าสนใจอีกหลายอย่าง เช่น ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์ (Outcome) ความเพียงพอของงบประมาณ รวมถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาค เป็นต้น

๒) ควรมีการศึกษา หรือติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคในพื้นที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนระดับอื่นๆ ด้วย เช่น แผนแม่บท.....ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน.....” “แผนปฏิรูปประเทศ ด้าน.....” “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่” และ “แผนความมั่นคง” เป็นต้น

๓) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคด้วย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๑). รายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษา
ระดับภาคของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองแสนสุข. (๒๕๕๗). รายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
เทศบาลเมืองแสนสุข. ชลบุรี : สำนักงานเทศบาลเมืองแสนสุข.
- บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๔๕). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พรชัย เจดามาน และคณะ. (๒๕๕๙). ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อการบริหารจัดการสู่การเปลี่ยนผ่าน
ศตวรรษที่ ๒๑ : ไทยแลนด์ ๔.๐. บทความจากวารสารหลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะครุศาสตร์ ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- นิรุช บุญยฤทธิฐานนท์ และคณะ. (๒๕๕๙). การพัฒนาระบบและกลไกบริหารงานวิจัย ของมหาวิทยาลัย
เอกชนที่เอื้อต่อการวิจัย เชิงพื้นที่ : มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์นกับงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่กึ่ง
เมืองกึ่งชนบท (ตำบลสารภี). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- มนต์นภัส มโนการณ. (๒๕๖๑). การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่.
วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๑ เดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๑.
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาพื้นฐานและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- รุจิรา เจียมอมรรรัตน์ และคณะ. (๒๕๕๙). การพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัย
ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่พิเศษ ๖๘ ง. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๑๙/๒๕๖๐ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ในภูมิภาค. ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-
๒๕๘๐. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐. (๒๕๖๒). การวิจัยเรื่องการติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนา
การศึกษาระดับภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐. อุตรดิตถ์ : สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๐.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๑). รายงานผลการดำเนินงาน
ตามแผนบูรณาการด้านการศึกษาของภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของ
กระทรวงศึกษาธิการ. เชียงใหม่ : สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๙). รายงานการวิจัย การออกแบบระบบ
การติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๕). รายงานการติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๗). **แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ ๒๑**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๔). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**. (ฉบับปรับปรุง)
ตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค

แบบสอบถาม

กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑)

คำชี้แจง : แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค ในทวิงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จำนวน ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
๒. การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
๓. การแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ
๔. การติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

คำนิยาม :

๑. กระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค หมายถึง กระบวนการที่หน่วยงานปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการในเขตจังหวัด มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาศึกษาและแผนปฏิบัติการ รวมถึงสั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. หน่วยงานปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการในเขตจังหวัด หมายถึง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่มีอำนาจหน้าที่ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๐

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง

๑. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

๒. อายุ ☐ น้อยกว่า ๓๐ ปี

☐ ๓๐ - ๓๙ ปี

☐ ๔๐ - ๔๙ ปี

☐ ๕๐ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

๔. สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ ผู้บริหารการศึกษา

☐ ผู้อำนวยการกลุ่ม/หัวหน้ากลุ่ม

☐ ผู้ปฏิบัติงานแผน

☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๕. ท่านปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่ม

- ☐ กลุ่มอำนวยการ
- ☐ กลุ่มบริหารบุคคล
- ☐ กลุ่มนโยบายและแผน
- ☐ กลุ่มพัฒนาการศึกษา
- ☐ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- ☐ กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- ☐ กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
- ☐ หน่วยตรวจสอบภายใน
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในระดับภาค ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่

๑. กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
๒. การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา
๓. การแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ
๔. การติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

คำชี้แจง : ให้ท่านพิจารณาข้อความเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาตามรายการว่าหน่วยงานของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับใด ในท้วงระยะเวลายะ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ โดยที่

- ระดับ ๕ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ ๔ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- ระดับ ๓ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ ๒ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ ๑ มีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		๕	๔	๓	๒	๑
ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา						
๑	การจัดทำแผนพัฒนาศึกษา และแผนปฏิบัติการ ผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจาก กศจ.					
๒	การเปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม					

	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		๕	๔	๓	๒	๑
	แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผน					
๓	การนำเทคโนโลยี มาใช้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์					
๔	การสร้างเครือข่ายหน่วยงานการศึกษา					
๕	การพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย					
๖	การจัดระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์					
ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการศึกษา						
๑	การมองเป้าหมายร่วมกันสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ					
๒	การวิเคราะห์ Gap Analysis เพื่อวางมาตรการแก้ไขสถานการณ์และจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญร่วมกันของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่					
๓	การจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่ประกอบด้วยโครงการสำคัญเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท และโครงการอื่นๆ/ภารกิจประจำ					
๔	สื่อสาร หรือถ่ายทอดยุทธศาสตร์ให้หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ยึดเป็นแนวทางในการแปลงไปสู่การปฏิบัติ					
๕	การจัดการความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถออกแบบแผนงาน/โครงการ					
๖	การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนและการตัดสินใจเชิงบริหารในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
๗	การแสวงหาและระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง					
ด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติ						
๑	การกำหนดยุทธศาสตร์สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ : Casual Relationship)					
๒	มีข้อมูลเชิงประจักษ์สนับสนุนการดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการ					
๓	การจัดทำโครงการมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ระยะเวลา งบประมาณ กิจกรรมเป็นลำดับ และกำหนดผู้รับผิดชอบบริหารงานที่ชัดเจน					
๔	กำหนดแผนการดำเนินงาน และกิจกรรมของโครงการไว้อย่างชัดเจน					

	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		๕	๔	๓	๒	๑
	และมีความเป็นไปได้					
๕	การพิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อเป้าหมายแผนแม่บทหรือกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ					
ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา						
๑	การแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตาม ประเมินผล					
๒	การติดตามความก้าวหน้าของโครงการ/กิจกรรม					
๓	การประเมินผลการดำเนินงานตามแผน					
๔	การนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนในปีต่อไป					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติระดับภาค

คำชี้แจง : ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาคอย่างไร

๑. ด้านกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

.....

.....

.....

๒. ด้านการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

.....

.....

.....

๓. ด้านการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาสู่การปฏิบัติ

.....

.....

.....

๔. ด้านการติดตามและรายงานผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามสรุปผลการติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาระดับภาค
(กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑)

ตามประเด็นยุทธศาสตร์แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

แบบติดตามผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑)

หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม :

คำชี้แจง : แบบเก็บข้อมูลฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาระดับภาค (กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑) ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านกรอกข้อมูลผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดตามแบบสอบถามนี้

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕	โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง					
เป้าประสงค์ที่ ๑. หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง	๑. โครงการ.....	ผลการดำเนินงาน			
	๑.๑ กิจกรรมหลัก.....	(สรุปอย่างย่อตามเป้าหมายของโครงการ)			
	๑.๒ กิจกรรมหลัก.....				
	ฯลฯ				
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ					
เป้าประสงค์ที่ ๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ	๑. โครงการ.....	ผลการดำเนินงาน			
	๑.๑ กิจกรรมหลัก.....	(สรุปอย่างย่อตามเป้าหมายของโครงการ)			
	๑.๒ กิจกรรมหลัก.....				
	ฯลฯ				
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑					
เป้าประสงค์ที่ ๓. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุน	๑. โครงการ.....	ผลการดำเนินงาน			
	๑.๑ กิจกรรมหลัก.....	(สรุปอย่างย่อตามเป้าหมายของโครงการ)			

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕	โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาและ สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐาน	๑.๒ กิจกรรมหลัก..... ฯลฯ				
เป้าประสงค์ที่ ๔. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และ คุณลักษณะที่จำเป็นของพลเมืองศตวรรษที่ ๒๑	๑. โครงการ..... ๑.๑ กิจกรรมหลัก..... ๑.๒ กิจกรรมหลัก..... ฯลฯ	ผลการดำเนินงาน (สรุปอย่างย่อตามเป้าหมายของโครงการ)			
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต					
เป้าประสงค์ที่ ๕. ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับ โอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม และ เสมอภาค อย่างมีคุณภาพ	๑. โครงการ..... ๑.๑ กิจกรรมหลัก..... ๑.๒ กิจกรรมหลัก..... ฯลฯ	ผลการดำเนินงาน (สรุปอย่างย่อตามเป้าหมายของโครงการ)			
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างปัจจัยทุนทางสังคมและทุนทางทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี					
เป้าประสงค์ที่ ๖. ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความภูมิใจใน อัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิดตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	๑. โครงการ..... ๑.๑ กิจกรรมหลัก..... ๑.๒ กิจกรรมหลัก..... ฯลฯ	ผลการดำเนินงาน (สรุปอย่างย่อตามเป้าหมายของโครงการ)			

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕	โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาระบบบริหารจัดการของหน่วยงานทางการศึกษา					
เป้าประสงค์ที่ ๗. หน่วยงานทางการศึกษามี ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามหลัก ธรรมาภิบาล	๑. โครงการ.....	ผลการดำเนินงาน (สรุปอย่างย่อตามเป้าหมายของโครงการ)			
	๑.๑ กิจกรรมหลัก..... ๑.๒ กิจกรรมหลัก..... ฯลฯ				

คำอธิบายแบบติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาค
ที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓- ๒๕๖๕	คำอธิบาย *พิจารณาตามมาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง	
เป้าประสงค์ที่ ๑. หน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง	- การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา ระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา รวมทั้ง ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน - การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และเฝ้าระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะ ภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ และโรคระบาดต่าง ๆ - ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนาเพื่อเป็นเครื่องมือพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีคุณค่าและคุณภาพสู่เป้าหมายของการศึกษาที่ยั่งยืนและมั่นคง - ปลุกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถของผู้เรียนในการแข่งขันระดับประเทศ	
เป้าประสงค์ที่ ๒. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิต เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ	- การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship) ในด้าน ความฉลาดรู้ดิจิทัล (Digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (Information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (Media literacy) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้คิดกา มารยาท จริยธรรม เกี่ยวกับการใช้สื่อและสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต - วิจัยและพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้เกิดคุณภาพการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่โดยยึดความสอดคล้องกับความต้องการตามสภาพบริบทของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน - ปรับเปลี่ยนกรอบความคิดในการจัดทำหลักสูตร เพื่อการเรียนรู้ใน

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓- ๒๕๖๕	คำอธิบาย *พิจารณาตามมาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา
	ศตวรรษที่ ๒๑ โดยให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของการนำพาชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ พร้อมเข้าสู่โลกของการทำงาน และยกระดับคุณภาพชีวิต พลิกฟื้นผู้เรียนให้มีทักษะ (Skills) ที่จำเป็นควบคู่กับความรู้ (Contents) ในสาระวิชาหลัก เพื่อสร้างผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ (Characters) อันพึงประสงค์ต่อการเป็นพลเมืองและการทำงานในโลกศตวรรษที่ ๒๑ - สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาอาชีวระดับ จังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการศึกษาด้านอาชีพในพื้นที่ ร่วมกัน พัฒนาหลักสูตรอาชีพ ตรงความต้องการของพื้นที่ โดยภาคีความร่วมมือ จากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ชุมชน และสถานประกอบการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑	
เป้าประสงค์ที่ ๓. ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนา ศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาและสามารถ จัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพและ มาตรฐาน	- จัดทำแผนงานเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา - พัฒนาคู และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ระบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และ สามารถบรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรที่กำหนด และให้ เป็นไปตามบริบททั้งสภาพภูมิศาสตร์ และศักยภาพของผู้เรียน - พัฒนาคูให้มีศักยภาพในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่าง หลากหลาย เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในบริบทที่ประสบอยู่ได้อย่าง มีคุณภาพ หลากหลายตามความเหมาะสม และมีการนำไปใช้อย่าง จริงจัง - สร้างขวัญและกำลังใจ และแรงจูงใจให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษา เพื่อลดปัญหาการขอย้ายออกจากพื้นที่
เป้าประสงค์ที่ ๔. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และ คุณลักษณะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑	- จัดหลักสูตรการเรียนรู้ และหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ ละช่วงวัย สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สถานประกอบการ และ ความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น - ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยบูรณา การวิชาเรียน เพื่อให้โรงเรียน ผู้เรียน มีกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นอกห้องเรียน ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมการพัฒนาการดำเนินชีวิต

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๓- ๒๕๖๕	คำอธิบาย *พิจารณาตามมาตรการ/จุดเน้น/แนวทางการพัฒนา
	และจิตอาสาต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ - สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	
เป้าประสงค์ที่ ๕. ประชากรทุกกลุ่มอายุได้รับโอกาสการศึกษาที่หลากหลาย เหมาะสม และเสมอภาค อย่างมีคุณภาพ	- ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาที่ขาดแคลนครู ใช้ช่องทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตามความเหมาะสมทั้งรูปแบบออนไลน์ (On site) ออนไลน์ (On air) ออนไลน์ (On line) และสถานีวิจัยโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่ เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต - จัดทำระบบฐานข้อมูลทางการศึกษา เพื่อตรวจสอบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียน การจบการศึกษาและการเรียนต่อของประชากรวัยเรียนในแต่ละช่วงชั้น - ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น โดยเฉพาะวัยกำลังแรงงานและผู้สูงอายุ - ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่พิการ ด้อยโอกาส และเด็กพิเศษให้สามารถเข้ารับบริการการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ - ส่งเสริมการจัดระบบเทียบโอน การประเมินจบระดับการศึกษา ของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ เพื่อสนองการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้เกิดคุณภาพ และมาตรฐาน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายชาติรี ม่วงสว่าง	ศึกษาธิการภาค ๑๕
๒. นางพันธุ์ทิพย์ โลราช	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา
๓. นางสาวเพ็ญพร ประระดี	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา
๔. นางสาวพรพนา ชัยชนะศิลป์	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
๕. นางศนิชล เพ็งพิมพ์	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ
๖. นางสาววาสนา ปิยะฤติวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล

คณะทำงาน

๑. นางสาวเพ็ญพร ประระดี	ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา
๒. นายปัญญา วันแรก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๓. นายศิริชานนท์ พิกุลทอง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๔. นายปดิพงษ์ คำแก้ว	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕. นางสาวเบญจมาภรณ์ สุริยบุรพกุล	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

รวบรวม วิเคราะห์ เรียบเรียงและเขียนรายงาน

นายศิริชานนท์ พิกุลทอง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

